

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6.
telefon 72 082. — Ureja ured-
niški odbor. — Odgovorni
urednik Milan Flerin. —
Izhaja vsakega 15. v mese-
cu. — Ziro račun: številka
5012-3-50. — Cena 0,50 din.
— Tiska tiskarna »Toneta
Tomšiča« v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

SAMOPRISPEVEK - skupna akcija za skupno stvar

O težavah, s katerimi se bori naše šolstvo na sploh, je bilo v zadnjih mesecih zelo mnogo povedanega in tudi veliko napisanega. Enako stanje, kakor je drugod, pa je tudi v naši občini. Kljub velikim vlaganjem v to panogo naše družbene dejavnosti v bližnji preteklosti, ko so bila zgrajena nova šolska poslopja v Radomljah, na Brdu in v Moravčah ter izvršene številne druge adaptacije in dozidave, lahko samo ugotovimo, da smo obstali na pol poti. Tam, kjer smo z velikimi napori zgradili šole, se pojavljajo upravičene zahteve po telovadnicah, tam, kjer smo morali ob adaptacijah gledati na vsak dinar, se sedaj pojavljajo nujne potrebe po sodobni opremi in po učilih, tam pa, kjer nismo še ničesar napravili ali pa vsaj ne dovolj, tam pa nas čakajo neodložljive potrebe po novogradnjah, če hočemo, da bomo za sedanjo in bodočo mlade generacije ustvarili mi, ki danes nosimo odgovornost za čim boljše pripravljenost naslednjih rodov, take pogoje izobraževanja in vzgoje, kakršne jim z ozirom na obstoječe materialne možnosti lahko.

In kakšne so te možnosti?

V preteklosti smo gradili nova šolska poslopja izključno s proračunskimi sredstvi in s krediti, za katere je dala garancijo občina in ki jih tudi odplačuje. Tako so bila zgrajena nova šolska poslopja povsod tam, kjer jih imamo. To pa se pravi, da so za te gradnje posredno prispevali vsi občani brez razlike in da bodo morali zanje prispevati tudi še v bodoče v obliki raznih družbenih dajatev, ki se stekajo v tako imenovani občinski proračun. In takrat ni nihče spraševal, za kaj se bodo porabila sredstva, ki jih občani v obliki davkov in prispevkov vplačujejo v proračun. Angažirana so bila pač tam, kjer je bilo to najbolj potrebno, to pa je bilo v Radomljah, na Brdu, pa v Moravčah, na Češnjicah, v Ihanu, na Zlatem polju itd., skratka povsod tam, kjer se z reševanjem problemov ni moglo več odlašati.

Ne moremo pa sedaj v občini obstati na pol poti. Ne moremo reči, da smo svojo dolžnost do naših otrok na teritoriju celotne občine že izvršili in da naj bo sedaj naše občinske solidarnosti, da vsi prispevamo za vse, konec. Nujna in neodložljiva je potreba po gradnji nove šole v Domžalah. Od približno 450 otrok, kolikor jih je hodilo v obe domžalski šoli kmalu po vojni, se je njihovo število v letošnjem letu dvignilo na 1250 in se še vedno iz leta v leto dviga. Telovadnice pri vseh naših centralnih osnovnih šolah so tudi nujnost, saj je telesna vzgoja eden od temeljev vzgoje mlade generacije, ki jo pripravljamo na življenjsko borbo jutrišnjega dne. K reševanju teh odprtih problemov moramo pristopiti takoj, kajti vsako odlašanje in odlaganje bi imelo za posledico škodo, ki bi bila za sedanji mladi rod nepopravljiva. Vprašanje, kam naslednje leto npr. z otroki v Domžalah, ki se bodo vpisali v prvi razred, ni samo grožnja ali pritisk, to je kruta resničnost in groba realnost.

Kaj moramo torej storiti?

Samo eno pot imamo in ta je, samoprispevek za šolstvo, tj. samoprispevek za naše otroke.

Skupščina občine je v načelu že pristala, da se ta samoprispevek razpiše na teritoriju celotne občine in sicer za dobo petih let v višini enega odstotka od neto osebnega dohodka zaposlenih, pri drugih pa od katastrskega dohodka oz. od čistega dohodka.

Samoprispevek pa mora na tajnem glasovanju sprejeti najmanj polovica vseh polnoletnih občanov, ki imajo volilno pravico, če hočemo, da ta sklep postane obvezen za vse.

Glasovanje o tem, kakor navadno pravimo, referendum, naj bi bilo takrat, ko bi bile volitve občinskih odbornikov in republiških ter zveznih poslancev, kar je predvideno za 13. april.

Sredstva iz samoprispevka, če bi bil ta sprejet, bi se zbirala centralno, evidentirana pa bi bila po teritorijih, kjer bi bila pobrana in bi se samo za tisti

Predvolilne naloge

»Vsak narod ima natanko tako oblast, kakršno zasluži.«

Ta rek z drugimi besedami pomeni: »Kakršne predstavnike bomo volili, take predstavniške organe bomo imeli!«

Zavedajoč se navedenega izreka, so organi družbeno-političnih organizacij v občini z vso resnostjo in zavzetostjo pričeli s predvolilnimi pripravami. Dogovarjanja, sklepi in priporočila za akcijo se bodo v mesecu januarju in v nadaljnjih mesecih obravnavala v osnovnih celicah političnih organizacij.

Tako naj bi, po predlogu volilne komisije pri občinski konferenci SZDL, krajevne organizacije SZDL na svojih rednih letnih konferencah razpravljale predvsem:

- o uspehih dela skupščine občine in njenih organov sedanjega sklica;
- poslušali in kritično naj bi ocenili poročila in delo svojih odbornikov;
- razpravljali naj bi o bodočih nalogah skupščine občine, ki bodo izražene v volilnem programu;
- poslušali in ocenjevali naj bi delo republiških poslancev;
- razpravljali naj bi o kriterijih za izbiro odbornikov in poslancev;
- izbirali naj bi (evidentirali) možne kandidate za odbornike in poslance;
- izvolili naj bi delegate za občinsko kandidacijsko konferenco.

Iz predloga volilne komisije veje želja po vključitvi slehernega člana — volivca v volilno kampanjo, slehernemu občanu — volivcu omogočiti sodelovanje pri kritični presoji dosedanjega dela in obenem sodelovanje pri načrtovanju temeljnih politično-gospodarskih koncepcij. Osnovno, kar pa volilna komisija zasleduje, je to, da bo slehernemu volivcu omogočeno neposredno sodelovanje pri izbiri takih odbornikov in poslancev, ki bodo zastopali interese svojih volivcev in s tem tudi naše samoupravne družbene skupnosti.

Volilna komisija pričakuje, da se bo približno enaka dejavnost odvijala tudi v delovnih in drugih samoupravnih skupnostih, Sindikati, zveza mladine, Združenje zveze borcev ter ostali dejavniki pa so poklicani, da v okviru delovnih in drugih skupnosti zagotovijo neposreden vpliv občana — proizvajalca — volivca na omenjene zadeve. Pri tem pa seveda člani ZK nosijo posebno odgovornost. Dolžnost slehernega komunista je, da se kot član avantgardne organizacije neposredno vključi v predvolilno dejavnost v okolju, v katerem živi.

Volilna komisija pri Obk SZDL po »Volilnem pravilniku« deluje kot operativno-skladevalni organ. Njene naloge so zbiranje (Nadaljevanje na 3. strani)

teritorij lahko uporabila. Teritorialno bi bila občina razdeljena na sedem takih področij, ta področja pa bi se pokrivala s širšimi šolskimi okoliši centralnih osnovnih šol. Teritorialni princip bi bil torej pri tej obliki zbiranja sredstev v celoti upoštevan, sredstva pa porabljena tam, kjer bi bila zbrana. Občinski organ, ki bi upravljal s temi sredstvi, bi samo določil vrstni red vlaganj.

Po tem principu bi moral biti vsak občan življenjsko zainteresiran, da referendum uspe, kajti pozitiven uspeh tega glasovanja bi pomenil izboljšanje pogojev učenja tudi za njegovega otroka, tistega ki že hodi ali tistega, ki bo še hodil v šolo, pa naj bo to v Domžalah, v Blagovici, v Mengšu ali kjerkoli drugje. Ni več daleč do volitev in torej tudi ne več daleč do glasovanja o samoprispevku. Zato se moramo odločiti!

Ali je res potrebno biti plat zvona domžalskemu gospodarstvu?

Če naj bi človek verjel raznim člankom v časopisih, posebno pa v zadnji številki Delavske enotnosti, potem bi bralec moral priti do zaključka, da smo tik pred tem, da začnemo zapirati tovarne, da v občini ni nikakršnega napredka, skratka, občini Domžale grozi propad. Tako v začetku moram povedati, da se s takimi pavšalnimi ocenami ne strinjam in da je mojega mnenja še marsikdo, ki gospodarstvo v občini malo podrobneje pozna.

Ceprav ima človek vtis, da podatki izhajajo iz enega mesta, že površen bralec

Gospodarska organizacija	Leto	Fakturirana realizacija	Index 67/68	Celotni dohodek	Index 67/68	Dohodek	Index 67/68	Osebnih dohodki	Index 67/68	Za sklade	Index 67/68
Zdr. kem. ind.	1967	6.601.000.000		5.009.000.000		878.000.000		499.000.000		354.000.000	
Domžale	1968	7.433.000.000	112	5.976.000.000	119	1.084.000.000	123	619.000.000	123	437.000.000	123
Papirnica	1967	5.244.000.000		3.735.000.000		876.000.000		671.000.000	120	172.000.000	
Količevo	1968	6.049.000.000	115	4.446.000.000	119	1.101.000.000	126	807.000.000		254.000.000	147
Induplatj	1967	4.566.000.000		3.822.000.000		930.000.000		869.000.000		17.000.000	
Jarše	1968	4.900.000.000	107	3.881.000.000	101	1.029.000.000	110	777.000.000	89	216.000.000	124
Vata	1967	3.545.000.000		3.062.000.000		918.000.000		580.000.000		310.000.000	
Domžale	1968	4.380.000.000	123	3.630.000.000	117	1.138.000.000	124	678.000.000	117	425.000.000	137
Trak	1967	639.000.000		522.000.000		206.000.000		165.000.000		33.000.000	
Mengeš	1968	742.000.000	116	590.000.000	113	231.000.000	112	181.000.000	110	41.000.000	123
Toko	1967	2.583.000.000		2.219.000.000		787.000.000		688.000.000		65.000.000	
Domžale	1968	2.593.000.000	101	2.152.000.000	97	794.000.000	101	673.000.000	98	88.000.000	136
Trg. pod.	1967	3.766.000.000		3.653.000.000		441.000.000		263.000.000		154.000.000	
Napredek Domž.	1968	4.356.000.000	115	4.148.000.000	113	482.000.000	109	326.000.000	124	138.000.000	90
Skupen indeks povečanja			113 %		113 %		116 %		109 %		144 %

Že iz teh nekaj podatkov je razvidno, da rezultat gospodarjenja niso slabi že v prvih devetih mesecih preteklega leta, pri tem pa je treba še upoštevati, da je realizacija v zadnjem trimesečju običajno največja posebno tam, kjer izdelujejo sezonske artikle kot je na primer TOKO. Bralec bo verjetno presenetil rezultat trgovskega podjetja Napredek, vendar moramo upoštevati, da se je podjetje pripravljalo na odvritev nove veleblagovnice predvsem s pripravo kadra (okoli 40 novih moči), realizacija v veleblagovnici pa se bo delno pokazala v zadnjih mesecih leta, v celoti pa šele v letu 1969.

Ne vem tudi, iz kakšnih razlogov pisci člankov ne omenjajo razvojno perspektivnih planov gospodarskih organizacij. Ni malo podjetij, ki imajo točno začrtan razvojni plan, ali pa ga pripravljajo. Ni mi poznano, kako je drugod, lahko pa trdim toliko, da kot v naši občini gotovo nikjer druge podjetja ne sodelujejo z banko pri skupnih vlaganjih v osnovna in obratna

lahko opazi, da se medsebojno križajo in da postajajo opazovalcu — bralcu uganka, kaj pravzaprav taki članki zasledujejo.

Ce pisci člankov, ali bolje rečeno analiz, ugotavljajo hitrejšo rast gospodarstva v sosednjih občinah, potem je prav, da tudi analizirajo vzroke, zakaj je temu tako. Ali niso bili neki tehtni, subjektivni in objektivni vzroki za to, da se gospodarstvo ni moglo hitreje razvijati? Ali ni bila v Domžalah še v bližnji preteklosti, lahko bi rekli »frontalna« kampanja proti vsakemu investiranju, ne glede na katerem področju

sredstva. Papirnica Količevo, Vata Vir, Mlincstroj Domžale, Gostinsko podjetje Domžale imajo že sklenjene take pogodbe. Tik pred realizacijo so pogodbe z Združeno kemično industrijo in Induplatj Jarše, ter ponovno z Vato Domžale še za nove investicije. Po dogovorih, ki obstajajo med banko in podjetji pa bo prišlo v tekočem letu do realizacije pogodb še z Univerzale Domžale, Toko Domžale, Trak Mengeš, Slovenijales — enota Radomlje ter Oljarna Domžale, vse za rekonstrukcijo tovarn.

Ze lanske večje investicije v Vati, Papirnici Količevo ter v trg. podj. Napredek predvidevajo večmilijardno povečanje prometa v letu 1969.

Letos predvideva podružnica Ljubljanske kreditne banke in hranilnice Domžale odobritev novih kreditov za osnovna sredstva v višini 1 milijarde 600 milijonov starih din za razne rekonstrukcije, od tega je za odobren dinarski kredit Slovenijales — obrat Radomlje za prvo fazo rekonstrukcije bodočega kombinata v višini 658.400.000

gospodarstva ali negospodarstva naj bi se to vršilo? Odgovorni izvrševalci tekočih investicij pa so bili v nekaterih primerih celo predmet zaslusnevanja in podvrženi očitkom, da si gradijo spomenike!

Da bi se izognili taki kritiki, se je v občini zato precej časa zares le malo investiralo ali pa skoro nič in zato posledice počasnejšega dviga proizvodnje ni težko najti, saj če ne moderniziraš proizvodnje, če ne vključuješ novih strojev v proizvodnjo, če ne razširiš svoje proizvodnje, potem boljših rezultatov res ne moreš pričakovati.

V zadnjem letu je končno prišlo do enotnejših mnenj, da brez večjega vlaganja tudi v osnovna sredstva ne moremo pričakovati velikih premikov v gospodarstvu, s tem pa seveda tudi ne na ostalih področjih družbene dejavnosti. Zato mi je še tem bolj nerazumljivo tako pesimistično prikazovanje raznih publikacij.

Naj povem, da sem optimist glede nadaljnega razvoja gospodarstva v naši občini, pri tem pa vedno mislim tudi na ostali razvoj občine, saj je od dobrega gospodarstva več ali manj vse drugo odvisno. Pričujejo se me predvsem rezultati gospodarjenja v devetih mesecih preteklega leta. Zal zaključnih računov še nimamo na razpolago, moram pa povedati, da je skoro v vseh panogah zadnje trimesečje najuspešnejše.

Poskušal bom v nadaljevanju biti konkretnjši.

Omejiti se mislim samo na nekaj gospodarskih organizacij, ki ustvarijo večji del prometa v občini v panogi, v katero spadajo.

Podatki, ki jih navajam so primerjalni za dobo devet mesecev v letih 1967 in 1968,

			v S din	
			Za sklade	Index 67/68

starih din in devizni kredit 63.681 \$.

Dalje so na vidiku večja investicijska vlaganja v izgradnjo turističnih in gostinskih objektov: Kolovec, hala C komunalnega centra, hotel v Domžalah, postajališča z različnimi lokali, pričetek gradnje trgovsko stanovanjskih blokov v večjih krajih itd. Ze vse to, kar sem navedel, se mi zdi da dovolj prepričljivo kaže, da le ni vse tako črno kot se prav rado včasih prikaže, res pa je v občini nekaj organizacij, ki bi jih bilo treba kadrovske okrepiti, vendar so te po obsegu poslovanja manj pomembne, tako da bistveno ne vplivajo na rezultate v občini kot celoti.

Za zaključek bi predlagal: z več optimizma v novo leto, več zaupanja v naše delovne kolektive, saj so neštetokrat dokazali, da so dovolj sposobni in zreli za gospodarjenje. Občinski organi naj energičneje ukrepajo le tam, kjer je to nujno, to pa so le dva ali trije primeri. Prav tu pa bi pričakoval več resnosti tudi s strani odgovornih organov.

Albin Klemen

Gradivo za razpravo o gospodarski in proračunski politiki občine Domžale v letu 1969

A — OCENA RAZVOJNIH MOZNOSTI GOSPODARSTVA

Predvidena gibanja gospodarstva v letu 1969 izhajajo iz:

- osnov ekonomske politike, ki jih daje za leto 1969 republika;
- njegove oživitve v lanskoletnem drugem polletju;
- ocene razvoja posameznih gospodarskih organizacij.

1. Osnova za dokaj hitro gospodarsko rast je industrija, od katere pričakujemo, da bo predvidevanja realizirala predvsem zaradi nadaljnjih kvalitativnih premikov v smeri:

- preusmeritve na rentabilnejšo proizvodnjo;
- specializacije in izboljšanje asortimenta ter kvalitete;
- organizacijskih sprememb in modernizacije, s katerimi se bo širše vključila v prodajo na domačem trgu in mednarodno menjavo.

2. Tudi v letošnjem letu računamo s povečano vitalnostjo trgovine, manj pa ostalih terciarnih dejavnosti zaradi prešibke materialne osnove in doseganja hitrejšega razvoja v prejšnjih letih.

3. Povečalo se bo število zaposlenih predvsem zaradi predvidene povečane proizvodnje v industriji.

4. Realni osebni dohodki naj bi narasli nekoliko počasneje kot produktivnost dela, da bi se povečala akumulativnost gospodarstva.

5. Pričakujemo znatno oživitve na področju investicijskih naložb v osnovna sredstva, katerih večji učinek lahko pričakujemo šele v letu 1970 in kasneje.

Čenimo, da se bo družbeni proizvod gospodarstva povečal od 9 do 10%, samo

v družbenem sektorju od 10—11%, v zasebnem pa za 4%.

I. Računamo predvsem na hitrejši razvoj **industrije**, kjer naj bi se obseg proizvodnje povečal od 10—11%. Na to bo vplival zlasti visok predviden porast gospodarskih organizacij: Slovenijales — LIP Radomlje, TOSAMA, Termit. Ugodne pa so napovedi tudi ostalih gospodarskih organizacij.

II. V **kmetijstvu** predvidevamo le skromen porast družbenega proizvoda. V družbenem sektorju od 1—2% in zasebnem za 2%. Na stopnjo rasti v družbenem sektorju bo predvsem vplivala odločitev Agrokombinata, da zaradi nerentabilnosti ukine obrat govedoreje v Črnelem. Pri zasebnem kmetijstvu pa smo se zaradi korelacijskih gibanj med domžalskim in republiškim kmetijstvom naslonili na republiško oceno.

III. Znatno povečanje družbenega proizvoda (za 15%) predvidevamo v **trgovini**. Ocena temelji v glavnem na predvidenem porastu prometa v veleblagovnici, kjer je prodaja širokega asortimenta skoncentrirana na enem mestu. To naj bi bil, poleg konkurenčnosti cen, eden glavnih dejavnikov, ki bo vplival ne samo na dotok kupcev iz Domžal, ampak tudi sosednjih občin. K povečanju prometa veleblagovnice bo pripomogel tudi njen tako imenovani »nevidni izvoz«. V lanskem letu je v njenem prometu znašal delež prodaje za tujo valuto okoli 0,04%, za letošnje leto pa računajo s povečanjem na okoli 0,4%.

IV. Pri **gostinstvu** ocenjujemo porast družbenega proizvoda za 6% tako v družbenem kot zasebnem sektorju. V družbenem računamo predvsem s povečanjem prometa pri gostišču Konšek in v restavraciji veleblagovnice.

Dosedanja gibanja v zasebnem gostinstvu nam sicer ne dajejo osnove za tako oceno, vendar menimo, da bo v letošnjem letu pripomogla k porastu vrsta novih obratov in izboljšana kvaliteta storitev.

V. Predvidevamo, da razvoj **obrta** ne bo tako hiter kot npr. pri industriji predvsem zaradi prešibke materialne osnove. Za zasebno obrt v občini pa menimo, da je že razvita in ne moremo pričakovati več tako hitrega razvoja kot doslej.

VI. K porastu proizvodnje in družbenega proizvoda bo prispevalo tudi predvideno povečanje izvoza. V primerjavi s letom 1968 računamo, da bo porast znašal 61% (samo v industriji 46%), kljub temu pa še vedno ne bomo dosegli ravni leta 1967.

VII. Računamo, da se bo v letošnjem letu povečalo število **zaposlenih** v družbenem sektorju od 2—3%, kar predstavlja okoli 180 ljudi. Od tega bo samo industrija zaposlila 160 novih delavcev. Zmanjšanje števila zaposlenih se predvideva le v kmetijstvu zaradi ukinitve obrata v Črnelem in preselitve računovodstva iz Ihana v Ljubljano.

Število zaposlenih v zasebnem sektorju naj bi se povečalo za 5% ali za okoli 50 ljudi. Pri tem smo izhajali predvsem iz registriranega števila vajencev, za katere menimo, da bodo v takem številu v letošnjem letu registrirani med tujo delovno silo.

VIII. Z ozirom na povečano število zaposlenih v družbenem sektorju računamo, da bo okoli 21% oziroma 31% porasta družbenega proizvoda ustvarjeno na tej

osnovi, 79% oziroma 69% pa na osnovi povečane produktivnosti dela (od 1—3%).

Porast realnih osebnih dohodkov predvidevamo v dveh variantah. Po prvi naj bi narasali skladno s produktivnostjo dela, po drugi pa naj bi, zaradi težnje gospodarstva po hitrejši akumulaciji, osebni dohodki narasali nekoliko pod produktivnostjo dela, okoli 6—8%.

Osebni dohodki v negospodarstvu (financiranje iz proračuna), pa naj bi bili odvisni od že zagotovljene dosežene stopnje razvoja gospodarstva.

IX. V letu 1969 nanko pričakujemo znatno večje naložbe v osnovna sredstva kot v preteklih letih. Računamo, da bodo skupne investicije znašale okoli 44 milijonov din. V tem bogo lastna sredstva predstavljala le okoli 8 milijonov din, posojila pa 36 milijonov din. Lastna sredstva gospodarstva bodo sorazmerno nizka zato, ker znatni del akumuliranih sredstev vežejo bančni kreditni aranžmaji, anuvenc in večje potrebe po obratnih sredstvih, kajti kreditni sistem v letošnjem letu ne predvideva močnega porasta za obratna sredstva.

V letu 1969 bodo predvidoma največ investirale gospodarske organizacije: Slovenijales — LIP Radomlje, TOSAMA in ZKI. Predvsem je pomembna investicija Slovenijales — LIP, ki bo obsegala rekonstrukcijo, modernizacijo in gradnjo nove hale. Z njo bo napravljen prehod iz male na veliko serijsko proizvodnjo z 90% izvozno orientacijo.

Na področju terciarnih dejavnosti so realne možnosti za pričetek del na Kologovcu, kjer bi začetna investicija veljala okoli 10 milijonov din. V letošnjem letu pa je v načrtu tudi dograditev preskrbovalnega centra v Radomljah.

Večji del investicijskih naložb ne bo aktiviranih, vsaj ne v celoti, že v letu 1969, ampak v letu 1970 in v naslednjih letih.

V letošnjem letu bi moralo domžalsko gospodarstvo, zlasti pa industrija, težiti predvsem k:

— sproščanju zamrznjenih sredstev v zalogah;

— razvijanju raznih oblik integracijskih procesov in poslovnega sodelovanja (npr. poslovno sodelovanje gospodarskih organizacij na področju občine; skupne servise, nabavne, prodajne službe, raziskovalna dejavnost itd).

— izdelavi razvojnih programov, ki naj bodo dolgoročni in vsestranski ter usklajeni vsaj na ravni občine;

— boljši kvalifikacijski strukturi zaposlenih na osnovi načrtovanja kadrovske politike;

— prekvalifikaciji sproščene delovne sile.

V kmetijstvu bi bilo treba upoštevati priporočila skupščine SRS delovnim organizacijam in kmetom, bankam in občinskim skupščinam.

Upoštevati pa bi morale gospodarske organizacije tudi vse ostale smernice Skupščine SRS, priporočila in sklepe skupščine občine Domžale sprejete v preteklem letu, ki vplivajo na razvoj gospodarstva občine.

B — OCENA PRORAČUNSKIH DOHODKOV

Izhajajoč iz ocene smernic gospodarskega razvoja, resolucije o družbenoekonom-

Predvidljive naloge

(Nadaljevanje s 1. strani)

ti in usklajevati predloge posameznih zborov občanov, proizvajalcev itd. ter z organizacijskimi prijemi posegati tam, kjer bi akcija zaostajala. Celotno gradivo o predvidljivi dejavnosti mora sistematično zbirati ter ga z dokončnimi predlogi posredovati občinski kandidacijski konferenci, ki bo sestavljena iz izvoljenih delegatov na zborih občanov in proizvajalcev. Kandidacijska konferenca občinske organizacije SZDL bo dokončno uskladila vse predloge in potrdila kandidature za republiške poslance. S takim načinom kandidiranja bo organizacija SZDL kot najmožičnejše združenje občanov ustvarila pogoje, da bodo izbrani kandidati res kandidati organizacije SZDL in s tem vseh sodelujočih občanov. S tem pa obenem zavezemo izvoljene, da v svojem mandatu izvršujejo in uresničujejo programske osnove in cilje organizacije SZ ter za svoje delo odgovarjajo organizaciji.

Tak položaj odbornika in poslanca pa sam po sebi zahteva, da predlagamo oziroma izvolimo take tovarišice in tovariše, ki se odlikujejo po svojih naprednih stališčih in s strokovnostjo in, ki so pripravljene delati za hitrejši razvoj naše družbe.

Občani občine Domžale! Pokažimo, da zaslužimo in da smo sposobni izvoliti tako vodstvo, ki nas bo popeljalo k novim, še večjim uspehom.

Gabrovšek

skih izhodiščih za oblikovanje dohodkov in kritje potreb splošne porabe v letu 1969 v SR Sloveniji in iz izračunov, ki izvirajo iz spremenjenih zakonov o oblikovanju sredstev za proračun na nivoju občine, prihaja na področju dohodkov do naslednjega:

1. Prispevki iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja iz gospodarstva in izven gospodarstva

V letu 1968 je ostalo občini za pokrivanje potreb dohodkov iz tega naslova 4,27 odstotka, na osnovi resolucije pa republiška skupščina priporoča skupščinam, da za leto 1969 ne presežejo stopnje 3,95%. Ta sprememba delitve v korist republike predstavlja znižanje dohodkov od prispevka iz OD iz gospodarstva za 592.508 din, izven gospodarstva pa za 112.937 din. V tem znižanju je že upoštevan predvideni porast nominalnih osebnih dohodkov na področju občine.

Kljub tem spremembam pa se bo splošna stopnja obremenitve gospodarstva znižala za 0,40%.

Stopnja iz dohodka iz delovnega razmerja je delimitizirana, vendar naj bi se po priporočilu Skupščine SRS ne dvigala. Obstoji pa možnost, da se z dodatnim obremenjevanjem gospodarstva razrešijo eventualne konfliktni situacije na področju splošne potrošnje.

2. Prispevki iz osebnega dohodka kmetijske dejavnosti

V letu 1968 zasledimo na področju kmetijstva izredno odgovornost kmetijskih zavezancev do družbenih obveznosti, ker so se zavedali odvisnosti nemotenega delovanja družbenih služb od pravočasne poravnave obveznosti. Poravnali so tekočo odmero in precejšnji del zaostanka. Zaradi tega v letu 1969 predvidevamo, da bodo poravnali celotno odmero in se bo tako dohodek znižal za 71.525 din. V smislu z republiško resolucijo za leto 1969 je skupščina občine Domžale že v letu 1968 pristopila k pospeševanju kmetijstva s tem, da je poravnala vse stroške brezplačnega osemnjenjavanja. Z ozirom na to, da republiški zakon dopušča dodatne olajšave za investicije v kmetijstvu v višinskih krajih, predlagamo, naj se v občinskem odloku uvedejo olajšave za tiste davčne zavezance — kmete, ki vložijo sredstva v preusmeritev gospodarstva (graditev in adaptacija gospodarskih poslopij, nabava kmetijske opreme, itd.) in v preureditev stanovanjskih prostorov v turistične namene, pod naslednjimi pogoji:

Ne glede na višino osebnih dohodkov se prizna posebna olajšava od odmerjenega prispevka:

50 %, če vložijo nad 500 din do 10.000 din
60 %, če vložijo nad 10.000 din do 15.000 din,

70 %, če vložijo nad 15.000 din do 20.000 din,

80 %, če vložijo nad 20.000 din.

Predlagamo, da bi prej citirane olajšave lahko uveljavili kmetje, ki prebivajo v naslednjih krajih:

Jasen, Kolovec, Dupeljne, Straža, Račni vrh, Zeje, Ceplje, Znojile, Drtija, Dešen, Sp. Dobrava, Koreno, Vrh, Kranje brdo, Češnjice nad Blagovico, Blagovica, Lipa, Poljane, Selce nad Blagovico, Podsmrečje, Zg. Loke, Petelinjek, Vranke, Prevoje nad Blagovico, Prilesje, Gaberje, Zlatenek, Mali Jelnik, Veliki Jelnik, Jelša, Vošče, Korpe, Negastrn, Pogled, Soteska, Podstran, Prikrnica, Limbarska gora, Gaberje, Serjuče, Selce, Zalog pri Moravčah, Zirovše, Sp. Loke, Trojica, Kokošnje, Zalog pod Trojico, Dole, Sp. in Zg. Javorščica, Trojane, Zide, Hribi, Zlato polje, Trnovče, Mala Lašna, Obrše, Preserje, Brezoviča, Podgora pri Zlatem polju, Velika vas, Zg. in Sp. Preker, Hrib nad Ribčami, Zalog pri Kresnicah, Katarija, Ožbolt, Privine, Javorje, Log, Gorenje, Suša, Podmilj, Bršlenovica, Peče, Pretrž, Križate, Podgorica, Gora pri Pečah, Učak, Zg. Koseze, Ples, Mošenik, Zg. Dobrava, Hrastnik, zaselki vasi Brdo: Dobovlje, Miklavž, Goropče ter zaselek vasi Krašnja: Zabukovje. Te kraje je namreč že v letu 1968 skupščina določila kot kmetijsko nerazvite, ki so imeli posebne olajšave. To so naselja, ki spadajo v IV. proizvodni okoliš.

Menimo, da bo kljub zmanjšanju dohodkov od kmetijske dejavnosti ta olajšava pospeševala kmetijsko dejavnost in kmečki turizem na oddaljenejših in nerazvitih področjih, ki bodo po končanem razvoju lahko normalno plačevala družbene obveznosti. Sočasno pa bodo lahko na prostovoljni bazi združevala sredstva za reševanje nerešenih komunalnih in ostalih problemov na njihovem območju.

Predlagamo, da bi tudi v prihodnjem letu ostale stopnje prispevka iz osebnega dohodka kmetijske dejavnosti proporcionalne.

Ker se posamezne obremenitve po katastrskih občinah ujemajo z razponom, ki ga dopušča republiški zakon in ker smatramo, da so dosedanje stopnje z ozirom na produktivnost in akumulativnost v kmetijstvu na zgornji stopnji, predlagamo, da ostanejo prispevne stopnje nespremenjene, to je enake, kot v letu 1968.

Predlagamo tudi, da pri usklajevanju katastrskih skupin z ostalimi občinami in z republiko vztrajamo na dosednji razporeditvi katastrskih občin, to pa zato, ker so katastrske skupine usklajene že od leta 1965 s katastrskimi skupinami vseh gorenjskih občin. Je pa grupiranje katastrskih občin po skupinah neprilagojeno z

občinami, ki doslej problematiki kmetijstva zaradi nepomembnosti kot vira dohodkov, niso posvečale veliko pozornosti (npr. ljubljanske občine) in ker želimo realizirati sklepe skupščine iz leta 1966, da je potrebno kmetijsko davčno politiko stabilizirati za daljše obdobje, je bila v naši občini že dosežena dvoletna stabilizacija. S tem ciljem naj bi ostale v veljavi tudi vse ostale olajšave in sistem odpisovanja obveznosti.

Pričakujemo, da bodo ti stabilizacijski ukrepi in olajšave v kmetijstvu privedli do jačanja zavesti kmetov, da so integralna skupina naše socialistične družbene skupnosti in da bodo v bodoče še z večjo odgovornostjo poravnali svoje obveznosti do družbe, ki jih občina s proračunskimi izdatki razporeja za kritje družbenih potreb, kot npr. vzdrževanje sodstva, šolstva, občinske uprave, komunalnih naprav in plačevanje anuitet.

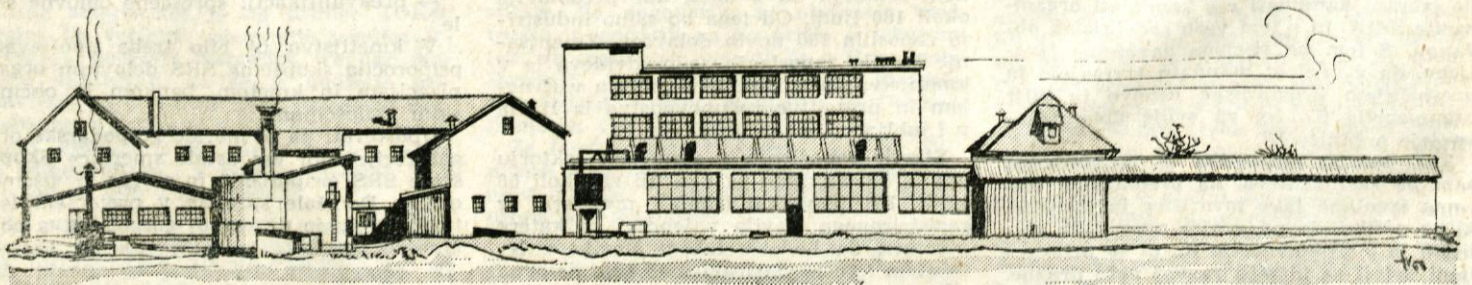
3. Prispevek od obrti in drugih obrtnih gospodarskih dejavnosti

Republiški zakon o prispevkih in davkih občanov določa enotno lestvico za Slovenijo, ki je nižja od dosedanje lestvice na področju občine Domžale. Sprememba lestvice vpliva na proračunske dohodke občine tako, da se bodo predvidoma znižali za 185.000 dinarjev, kljub temu, da je bila upoštevana rast razvoja obrti iz poglavja a). Vsekakor pa nalaga ta sprememba in sprememba prehoda na vodenje knjig uspešnejše in doslednejše delo inšpekcijskih služb, ker sicer lahko pričakujemo še eventualni izpad dohodkov.

Ker je skupščina že v preteklem letu ugotovila, da na področju občine še vedno zaostaja oskrba občanov z obrtnimi storitvami, predlagamo, da se pri predlaganih stopnjah uvede olajšava v višini 25% od naslednjih obrtnih dejavnosti:

izdelovanje keramičnih predmetov, vozovno in podkovsko kovaštvo, mehanika koles, urarstvo, sodarstvo, tapetništvo, rezbarstvo, pekarstvo, izdelovanje ortopedskih pripomočkov, krojaštvo, šiviljstvo, možko in žensko frizerstvo, fotografiranje, izdelovanje mlinskih kamnov in brusov, pletarstvo in ročno pletiljstvo, popraviljanje in krpanje perila in nogavic, mlinarstvo, žimarstvo, popraviljanje potrošnih predmetov, pedikura, pranje ter likanje perila in obleke, čiščenje obutve, čiščenje notranjih prostorov in opreme, snaženje oken, shranjevanje koles in prtljage, storitve s kmetijsko mehanizacijo in žaganje drv.

Predlagamo, da tudi ostale olajšave, ki so bile v veljavi v letu 1968, ostanejo v veljavi že za leto 1969. Te olajšave predvsem stimulirajo zaposlovanje vajencev in odpiranje nove storitvene obrti in blažjo obdavčitev obrtnikov, ki so starejši od 65

Tovarna sanitetnega materiala — VATA — na Viru pri Domžalah je pred kratkim praznovala 45-letnico svojega obstoja. Za članek, ki smo ga o tej slovesnosti objavili v prejšnji številki, nam je njihov risar in karikatunist, Srečo Vodlan napravil tole risbo, ki nam predstavlja to podjetje z južne strani

let in nimajo zaposlene tuje delovne sile, niti še urejene pokojnine.

Ker je skupščina v preteklem letu zaradi okoliščin in pogojev sprejela sistem sklepanja pogodb, čeprav je ta sistem lahko samo prehodnega značaja, zaradi ureditve inšpekcijskih služb, ki bodo preganjale manjše številne nepoštenih obrtnikov, sočasno pa je ta sistem omogočil priprave obrtnikov za prehod na vodenje knjig in ker so knjige v letošnjem letu predpisane z republiškim zakonom, menimo, da je dobila privatna obrt kot samostojna gospodarska panoga v občini status, kot ji ga priznava resolucija SZDL o osebnem delu na zasebnih proizvodnih sredstvih. S tem pa so ustvarjeni vsi pogoji, da se privatni obrtniki z doslednim vodenjem knjig, z rednim plačevanjem družbenih obveznosti vključijo v komunalni sistem. Sočasno s tem imajo vse pravice in obveznosti samoupravnega odločanja in dodatnega prostovoljnega združevanja sredstev za pokrivanje povečanih družbenih potreb na področju družbenih služb, komunalne iz-

gradnje, odplačevanja anuitet itd.

Nedvomno pa je pri dosledni odmeri prispevkov iz obrtne dejavnosti potrebna enotna in skupna akcija vseh obrtnikov in upravnih služb ter vseh koristnikov proračunskih sredstev pri zatiranju šušmarstva, kajti pod to obliko nekontrolirane dejavnosti se zbirajo elementi, ki so pripravljeni, ne glede na družbene posledice, iskati le ozke osebne koristi, opravljati ne-ulojalno konkurenco, prepuščati družbene probleme le delavstvu in poštenim obrtnikom, sami pa od opravljene dejavnosti niso pripravljeni odvesti ustreznih delohodkov za družbene potrebe. Poleg tega pa se pod krinko šušmarstva velikokrat skrivajo nestrokovnjaki, ki z izvrševanjem ne-kvalitetnih uslug povzročajo škodo občanom.

Iz vseh teh navedenih vzrokov taki ljudje ne morejo imeti mesta v urejeni socialistični družbi.

Skupni prispevki v proračun občine pa se bodo kljub vsem predvidenim meram in ukrepom po predvidevanjih znižali za 976.970 din, zato nam to znižanje še bolj narekuje dosledno spoštovanje nalog, navedenih v resoluciji.

4. Davki

V skupini občinskega prometnega davka od blaga na drobno pričakujemo porast za 225.000 din. To izvira predvsem iz hitrega razvoja trgovskih kapacitet v preteklem letu in iz prvega dela resolucije s področja razvoja trgovine. Nedvomno pa ugotavljamo, da je denarni krogotok na področju občine še vedno deficitaren, kar pomeni, da se v veliki meri še vedno odliva kupna moč s področja občine na druga področja. S tem pa seveda se odliva občinski prometni davek iz naše občine v druge občine. Po oceni se odlije prometnega davka letno 2 milijona din. Iz tega odliva izhaja nedvoumna zahteva po nadaljnji ureditvi trgovine in prilagoditvi cen, ki bo zainteresirala občane občine Domžale za nakup na področju občine, s tem v zvezi pa indirektno vplivanje na povečanje sredstev občinskega proračuna. Nadvomno pa je, da bi ob konkurenčni ureditvi cen, brez kakršnihkoli dodatnih pritiskov na občane, letno iz naslova občinskega prometnega davka od blaga na drobno, zbrali do 2 milijona din za pokrivanje potreb splošne potrošnje. Veliko pa k povečanju teh sredstev lahko prispevajo tudi delovne organizacije, kolikor bodo usmerile nabavo

potrošnega in drobnega materiala na področje občine.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da naj delavski sveti trgovskega podjetja in delovnih organizacij navedene problematiko obravnavajo in sprejmejo ustrezne ukrepe.

Občinski prometni davek od alkoholnih pijač v trgovini in gostinstvu — pričakujemo porast za 38.000 dinarjev. Porast izhaja iz predvidenega gospodarskega razvoja gostinstva. Pri tej skupini pa je potrebno poudariti, da je predvsem v skupini privatnega gostinstva še vedno premalo zavesti, da so privatni gostilničarji le inkasanti za predpisani občinski prometni davek od alkoholnih pijač in ga morajo dosledno obračunavati in odvajati. Zato bo potrebno tudi na tem področju pooprčiti delovanje inšpekcijskih služb. Predvsem pa menimo, da se bo z dvigom moralne zavesti gostincev ta problem razrešil in da bodo vplačani dohodki iz tega naslova enaki realiziranim. Predvsem pa so privatni gostinci za to zavezani, ker jim je zvezna skupščina s sprejetjem zakona o določanju prometnega davka od litra v preteklem letu uresničila dolgoletne zahteve.

Prometni davek na storitve bo predvidoma porasel za 25.900 dinarjev. V to grupo davkov vplačujejo prometni davek od opravljenih storitev zasebni obrtniki. Zato ugotovitve, navedene v prejšnjem odstavku, veljajo tudi za to vrsto davkov.

Prometni davek od nepremičnin in pravic bo porasel za 30.000 din. Porast predvidevamo predvsem zaradi zvišanja stopnje in zaradi naslednjega ugotavljanja pravih pogodbениh vrednosti pri prometu z nepremičninami. Poudariti pa moramo, da bi moralo biti na področju naše občine sklepanje dvojnih pogodb občanom tuje, saj s tem povzročajo veliko materialno in moralno škodo.

Davek na dohodek, dosežen z uporabo dopolnilnega dela drugih sicer ni povečan, vendar pa menimo, da so tu še občutne rezerve. V to skupino se namreč zbirajo davki na zaposleno tujo delovno silo v privatnem sektorju. Ker je bilo v preteklosti precej pojavov zaposlovanja neprijavljene tuje delovne sile, bi se moralo v letu 1969 tak način dosledno odpraviti. S tem namreč tisti, ki zaposlujejo neprijavljeno tujo delovno silo, škodujejo tako pri njih zaposlenim delavcem (niso soc. zavarovani, nimajo pravic iz delovnega razmerja), ne odvajajo družbenih dajatev, ki jih je vsak zaposleni dolžan plačevati, tako da morajo za te delavce povečane dajatve plačevati redno prijavljeni delavci in končno, na tak način se veča neopravičeno bogatenje. Iz vseh teh navedenih razlogov je potrebno s skupno akcijo vseh občanov dosledno odpraviti neprijavljeno tujo delovno silo na področju občine.

Vse spremembe s področja dotoka sredstev od davkov bodo vplivale na povečanje za 418.900 din.

5. Takse

S področja taks se ne predvidevajo bistveni premiki, čeprav se že daljšo dobo ugotavlja, da so tako upravne kot sodne takse sorazmeroma nizke. Zvezni zakon, sprejet v mesecu septembru 1968, sicer prenaša pravico določevanja taks na nižje družbeno-politične skupnosti, vendar bi bilo neumestno sprejemati občinski odlok brez predhodnega širšega družbeno-političnega dogovora in zaradi tega ni mogoče predvidevati eventualna povišanja.

Cestne takse

Cestne takse so dohodek posebnega računa, iz katerega se lahko uporabljajo sredstva le izključno za vzdrževanje cest. V letu 1968 so se ta sredstva z uvedbo dodatnih taks povečala, v letošnjem letu pa kaže, da bo kljub dvojni višini cestnih taks občini ostalo manj sredstev za 150.000 din in bodo problemi na področju vzdrževanja cest ostali še nadalje pereči.

6. Skupna ocena dohodkov

Kljub predvidenim pozitivnim premikom v gospodarstvu, povečanim dohodkom s področja davkov pa bo izpad s področja prispevkov tako velik, da lahko pričakujemo v letu 1969 zmanjšanje proračunskih dohodkov za 737.000 dinarjev. Tako občutno odstopanje se lahko zmanjša le z že navedenimi ukrepi po posameznih ukrepi po posameznih vrstah dohodkov, kot tudi z zavestno odločitvijo občanov, da še dokončno poravnajo vse eventualne zaostale obveznosti iz preteklih let.

C — OCENA PRORAČUNSKIH IZDATKOV

1. Skupščina občine Domžale je že pri sprejemanju smernic proračunske politike za leto 1968 sklenila, da morajo biti proračunski izdatki in proračunska potrošnja v skladu z gospodarskimi gibanji v občini, ki se odražajo v višini proračunskih dohodkov. Ta sklep skupščine v letu 1968 za leto 1969 že potrjuje resolucija republiške skupščine.

2. Solstvo

Nesporno pa obstajajo enaka nesorazmerja kot v republiškem merilu tudi v občinskem merilu na področju osebnih dohodkov zaposlenih delavcev v šolski in vzgojni dejavnosti. Izračuni, pripravljeni na temelju resolucije o osebnih dohodkih v šolstvu, ki jo je sprejela republiška izobraževalna skupnost in republiški izvršni svet, kažejo na to, da bi morali v letu 1969 zagotoviti več 3.788.960 din, kolikor želimo zadovoljiti imenovani resoluciji.

3. Fiksni izdatki, to so vsi izdatki, ki izvirajo iz anuitet in pogodb ter dolgoročnih obveznosti občine, se v letu 1969 znižajo za 340.726 dinarjev, tako da se na področju ostalih izdatkov lahko ta sredstva razporede.

4. Če ne upoštevamo eventualne povečane izdatke za narodno obrambo in zmanjšanje sredstev za vzdrževanje cest, in če upoštevamo, da bi izdatki za ostalo, ki se financira iz proračuna, ostali na nivoju leta 1968, nastaja razlika med dohodki in izdatki v obliki primanjkljaja za 4.185.234 dinarjev.

Vsekakor bo tak razkorak zahteval ponovno proučitev vseh proračunskih izdatkov, njih umestnost in velikost na eni strani, na drugi strani pa bo potrebno na področju dohodkov sprejeti ustrezne ukrepe.

Osnutek resolucije pripravili: Odd. za gosp. in finance. Davčna uprava, Analitsko statistična služba.

Pripis uredništva:

Bralce posebej opozarjamo, da je to osnutek za razpravo na skupščinskih in političnih organih. Pričakujemo, da ga bo javna razprava še dopolnila ali spremenila.

Po VI. kongresu ZKS

Prav v dneh, ko smo se širom Slovenije spomirali petdesetletnice smrti Ivana Cankarja, pisatelja — socialista, čigar ime je neločljivo povezano s slovenskim delavskim gibanjem, so se v Ljubljani zbrali delegati ZKS na svoj VI. kongres. 445 jih je bilo izvoljenih, da bi razpravljali in odločali v imenu 69.000 slovenskih komunistov; med njimi je bilo tudi pet predstavnikov domžalskih članov ZK: Franc Avčalj-Lojko, ing. agr. Vili Deržanič, dipl. oec. Tone Laznik, prof. Cene Matičič in Tone Orehek ml.

Kongres je bil živahen in učinkovit delovni zaključek več kot dveletnih širokih in vnetih priprav, ki so se začele s IV. plenumom CK ZKJ. Zaokroženo vsebinsko celoto so tem pripravam dajali zlasti plenumi CK ZKS, na katerih so se ukvarjali z izoblikovanjem temeljnih stališč do vprašanj kulture, prosvete in znanosti, gospodarstva in gospodarskega razvoja, mladine itd. Predlogi stališč so šli v široko razpravo, kar je najkvalitetnejša specifičnost teh priprav. Prek takega načina se je posredno ali neposredno zakitviziralo celotno članstvo in obnem je bil to najboljši test njegove angažiranosti. Ocenjuje se, da je takšen pristop dal ugodne rezultate.

Sleherni plenum, sleherna razprava je tudi že prinesla za določen problem svoj predlog kongresu. Tako lahko rečemo, da je bil kongres pripravljen, kot je bil doslej redkokateri podobni zbor in da je praktično pomenil le uradno priložnost, da se zaokroži in obrusijo že napisane formulacije bodočih prizadevanj in ciljev slovenskih komunistov.

Oba temeljna kongresna dokumenta: Statut ZK Slovenije in resolucija VI. kongresa sta torej na kongresu po poprejšnji široki redakciji dobila le še svojo končno obliko.

Zanimiva in pohvalna je bila vnema delegatov, da se pripravijo čim boljši končni tekst obeh dokumentov. Po prvotnem dnevnem redu je bilo predvideno, da bi že kar na uvodni plenarni seji sprejeli statut, ker da je bil — po mnenju delovnega predsedstva — že dovolj časa v razpravi in da verjetno nanj ni več priporočb. Toda plenum se je takojšnjemu sprejetju statuta uprl, terjal je, da gre osnutek statuta še enkrat pred kongresno komisijo za statut. Zaradi tega so delegati morali privoliti v izredno plenarno sejo v večernih urah drugega dne, čeprav je bil prav ta dan najnapornejši, saj je od jutra do večera teklo delo po komisijah. Ves dan je delala tudi statutarna komisija, toda večer je bilo še vedno potrebno zasedati dve uri, da so se mnenja razčistila in da se je — tudi prek tesnih izidov gla-

sovanj za posamezne dopolnitve — (nekdanj so bila glasovanja enoglasna) statut vendarle sprejel.

Drug tak primer velike delovne vneme delegatov je tudi njihova množična pripravljenost sodelovati v končni redakciji resolucije. Drugi dan, ko so delegati delali po komisijah, je bil čas za delo nekaterih komisij prekratek in so mnogi delegati bili prisiljeni oddati svoje razprave delovnim predstavstvom.

Ne bom trdil, da je edino pomlajenost delegatov vplivala na tolikšno delavnost kongresa — poprečna starost je bila namreč 36 let — svojo vlogo pa je gotovo imelo tudi to.

S sprejetim statutom, ki je prva »ustava« slovenskih komunistov po več kot tridesetletnem obstoju nacionalne partije, smo dobili dokument, ki po eni strani uzakinja že davno obstoječe stanje v ZKS, po drugi strani pa potrjuje reorganizacijska prizadevanja zadnjih let. Vloga članstva je v njem postavljena vsebinsko bogatejša, saj jo obravnava tako na idejno-političnem, kot tudi na organizacijskem in moralno-političnem področju.

Z osrednjim dokumentom — resolucijo VI. kongresa — pa je članstvo ZKS dobilo blizu 40 tipkanih strani obsegaajoč seznam bodočih nalog, ki preko članov ZK obvezujejo tudi vse napredne slovenske sile. Resolucija obravnava več ključnih vprašanj, od katerih jih je nekaj, ki so vsekakor daljnosežnega pomena. Med te lahko štejemo idejno-politična izhodišča bodočega razvoja Slovenije, položaj in uveljavljanje Slovenije v jugoslovanski federaciji in v mednarodni politiki in nadaljnje izgrajevanje samoupravnega sistema.

Da imajo med temi vprašanji najpomembnejše mesto idejno-politična izhodišča perspektivnega razvoja Slovenije, je vsekakor mnogo tehtnih razlogov. Gre za to, da je evropski prostor, kjer ima slovensko ozemlje skoro centralni zemljepisni položaj, sredi zelo intenzivnega razvoja v tehnološkem in tehničnem smislu. Slovenija se iz tega razvoja ne more izolirati, če naj ne postane zaostal otok, celo pohiteti mora, da osamljanje, ki smo mu že priča, zavremo. Določeni gospodarski tokovi, gibanja in dogovori se že izogibajo slovenskemu prostoru, ker nismo bili pripravljeni in pozorni pravi čas.

Preko pospešenega vključevanja v te evropske in svetovne procese, si vsekakor moramo najti tudi svoje mesto v jugoslovanskem prostoru, katerega enakopravn in neizločljivi del smo. Družbenoekonomske opredelilne programa so vsekakor obligacije drugih institucij,

med idejno-politična izhodišča pa spada v glavnem nekaj sistemsko še neurejenih vprašanj. Tako je potrebno razrešiti probleme okrog znanstvenih metod planiranja v pogojih samoupravne blagovno-tržnega gospodarstva, opredeliti vlogo lastnine v samoupravnih pogojih, zagotoviti potrebni nacionalni kapital, oziroma poskrbeti za koncentracijo sredstev in njihovo gibljivost itd.

V jugoslovanskem prostoru težijo določila resolucije k večjemu uveljavljanju Slovenije in to preko kvalitetnejših prispevkov h graditvi federacije, ki naj temeljijo le na samoupravnih principih.

Slednjic pa tudi ne more iti mimo ugotovitve, da smo se komunisti doslej bolj ukvarjali z razvijanjem institucij za samoupravno odločanje, s problemi, ki sodijo v družbeno-politično sfero samoupravljanja, manj pa smo razvijali motive in zavest ljudi za medčloveško sodelovanje in odnose med njimi, torej probleme, ki sodijo v moralno sfero samoupravljanja.

Oseбно smatram, da je ta ugotovitev tolikšnega pomena, da mora potreba po njenem razreševanju postati moto našega nadaljnega dela, če naj samoupravni sistem v popolnosti zaživi. Kako obsežna naloga pa je že zgolj ta, se verjetno še prenekatere ni zaveda. Nalog pa je v resoluciji mnogo.

dipl. oec. Tone Laznik

Kreditna banka in hranilnica Ljubljana bo organizirala v torek, dne 28. januarja 1969 ob 17. uri v domžalski Hali

VELIKO NOVOLETNO NAGRADNO ŽREBANJE

Nagrade so:

- 1 osebni avtomobil MERCEDES 200,
- 14 mopedov TOMOS,
- 50 ročnih avtomatičnih ur DARWIL — model 1968,
- 60 brivnikov BRAUN-ISKRA sextant.

V odmorih med žrebanjem pa bodo s kulturno-zabavnim programom sodelovali:

1. Veseli Kosci s pevci,
2. Zabavni kvartet s pevcema MARJANO DRŽAJ in FRENKOM CENTA,
3. Narodno zabavni trio ZAJC s pevci iz LEKA.

Za vse prisotne v dvorani pa bo organizirano še posebno nagradno žrebanje, pri katerem bodo sodelovala s svojimi izdelki domača podjetja.

Vstopnine ni!

VABLJENI

Razpisuje po zakonu o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. list SRS, št. 42/66) in po odloku o urejanju

in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Domžale (Uradni vestnik št. 4/67)

1. JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno urejenega stavbnega zemljišča v k. o. Mengeš, Domžale, Jarše in Homec v uporabo za graditev individualnih objektov na območjih: Mengeš — Severno od Tamiza, Mengeš — Severni del, Mengeš Zavrti, Domžale — Sever I., Zazidava na Rojah — k. o. Homec.

1. Predmet natečaja so parcele:

a) Zazidava na Rojah — k. o. Homec — označene v zazidalnem načrtu s parcelnimi številkami:

360/1, 360/5, 363/7 in 363/3 vse k. o. Homec. Parcele so predvidene za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. — Zemljišče leži severno od Osnovne šole Radomlje.

b) Mengeš — Zavrti — označene v zazidalnem načrtu s parcelnimi številkami:

849/6, 849/7, 849/8, 849/9, 850/6, 850/7 in 850/8 vse k. o. Mengeš.

Parcele so predvidene za gradnjo vezanih vrstnih hiš. 712/51, 712/52, 712/55, 712/56 in 712/57 vse k. o. Mengeš. Parcele so predvidene za gradnjo enonadstropnih vrstnih hiš, ločenih z garažami.

837/17, 837/18, 837/19, 837/13, 837/14, 837/11 in 837/12 vse k. o. Mengeš.

Parcele so predvidene za gradnjo enonadstropnih dvojčkov.

c) Mengeš — severni del — označene v zazidalnem načrtu s parcelnimi številkami:

68/4 in 53/3 obe k. o. Mengeš.

Parcele so predvidene za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš.

d) Mengeš — Severno od »Tamiza« — označene v zazidalnem načrtu s parcelnimi številkami:

330/5, 330/4, 330/3, 333/2, 333/3, 334/5, 334/4, 334/3, 336/3, 335/3, 335/2, 335/1, 337/2, 337/1, 530/19, 530/22, 337/4, 530/18, 530/7, 530/21, 530/23, 530/26, 530/27, 530/28, 530/7, 530/4, 530/6 in 529/3 vse k. o. Mengeš.

Parcele so predvidene za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš.

e) Domžale — Sever I. — označene v zazidalnem načrtu s parcelnimi številkami:

568/4, 568/3, 568/2, 572/5, 566/3, 566/2, 566/5, 566/6, 566/7, 555/5, 555/7, 555/8, 555/9, 555/10, 555/14, 555/13, 555/12 vse k. o. Jarše.

Parcele so predvidene za gradnjo enonadstropnih vrstnih hiš, povezanih z garažami.

498/1, 569/3, 546/1 in 608/5 vse k. o. Jarše.

Parcele so predvidene za gradnjo individualnih enonadstropnih stanovanjskih hiš.

f) Domžale — montažno naselje — parcela označena v zazidalnem načrtu s parc. št. 681/12 k. o. Domžale.

Parcela je predvidena za gradnjo montažne hiše tip »Jelovica 4004«. Objekt je zgrajen že do kletne plošče.

2. Rok za pričetek gradnje je 6 mesecev, za dokončanje pa 4 leta po dodelitvi zemljišča.

3. Odškodnina za stavbno zemljišče in zemljišča za skupne namene (poti, ceste, otroška igrišča, zelenice itd.) se določi na podlagi cenitve sodno zapriseženega cenilca, oziroma po sodišču v nepravdnem postopku. Rok za plačilo odškodnine je 30 dni po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, ki jo izda Sob Domžale.

Stroški priprave zemljišča so za parcelo za vsa navedena področja 4.000,00 N din. Ti stroški so predvideni kot začetna izkljena cena na parcelo.

4. Rok za plačilo izlicitirane cene priprave zemljišča zapade v plačilo takoj po pravnomočnosti odločbe o določitvi najugodnejšega ponudnika in sicer 15 dni po prejemu odločbe. Po tem roku tečejo 8 % zamudne obresti.

5. Udeleženci natečaja morajo ponudbi priložiti potrdilo o plačilu varščine v višini 1000 N din, ki jo nakažejo Stanovanjskemu podjetju Domžale na račun št. 5012-1-79

6. Rok za vložitev pisemenih ponudb je vključno 15. dan po objavi natečaja v Občinskem poročevalcu, vložite pa jih osebno pri Stanovanjskem podjetju Domžale, ali pa pošljite priporočeno po pošti v zapečateni ovojnici z oznako »natečaj za oddajo zemljišča«.

7. Stavbno zemljišče bo oddano v uporabo najugodnejšemu ponudniku, ki izpolnjuje pogoje tega natečaja. Najugodnejši ponudnik mora na svoje stroške dokončno urediti stavbno zemljišče (stanovanjske poti, vodovod, kanalizacijo, elektriko) v roku, določenem v drugi točki razpisa.

8. O izidu natečaja bodo udeleženci obveščeni s posebnimi odločbami in z objavo na oglasni deski Stanovanjskega podjetja Domžale.

9. Zazidalne podatke in splošne pogoje natečaja dobe zainteresenti pri Stanovanjskem podjetju Domžale, Kolodvorska ulica 6/I., v pisarni za urejanje in oddajo stavbnih zemljišč, telefon št. 72 444.

STANOVANJSKO PODJETJE
DOMŽALE

Ukinimo — če je še kje kaj za ukiniti

Nekoč, tedaj ko sem bil še hudoben, tega je že dolgo, sem za našega poročevalca napisal članek, ki ni bil objavljen, v katerem sem predlagal, da bi domžalskemu poročevalcu prav lahko dali nov, primernejši naslov, na primer: (p)opravljalec ali kaj podobnega. Takega mnemija sem še danes in svoj predlog temeljito utemeljujem s tem, ker z drugimi pisci vred

rad (p)opravljam druge v tem našem glasilu.

Začel bom tam, kjer se končuje članek v zadnji številki Poročevalca z naslovom DPD SVOBODA — DA ALI NE, kjer pravi avtor J. U. »bodimo toliko pogumni in ukinimo domžalsko Svobodo — ker je ni.«

Okrog Svobode in amaterske kulture v Domžalah smo že precej pisali in se obdelavali vse-

vprek. Potem smo utihnili, kar je dalo slutiti, da je vsem prav.

No, če je prav vsem in čakajo le nekaj pogumnežev, da ukinejo, kar je že ukinjeno, meni ni. Ni mi vseeno, kaj se govori in piše o domžalski Svobodi, ker poznam razmere. Molčal sem in čakal ugodnega trenutka, ki je prišel s člankom... bodimo pogumni in ukinimo...

Ce je J. U. s svojim člankom onovno hotel polaskati pevskemu zboru, ki edini samostojno in načrtno dela, ali če se je hotel ponovno posmehniti dom-

žalski dramski skupini, ki je »žalostno preminila«, ni toliko važno kot to, da bi zdaj, ko imamo imenitno dvorano, resnično potrebovali močno kulturno prosvetno organizacijo, v katero bi se vključevali vsi, ki imajo željo gojiti to ali ono zvrst umetnosti in končno, kakšno je ozadje te prekinitve in preminilosti.

Mnogi pojmujejo, da je DPD Svoboda samo petje in igranje na odrih, kar za veliko Svobod tudi drži. Veliko prosvetnih društev po Sloveniji pa goji po-

leg omenjenih, še celo vrsto panog kulture, za kar so tudi v Domžalah potrebe in tudi delni pogoji. Vendarle pa imata dramatika in pevska dejavnost povsod največ tradicije in privrženecv, zato je bil tudi v Domžalah namen, po daljšem premoru postaviti ti panogi na trdna tla. Zaenkrat naj bi pevski zbor in dramska skupina tvorila DPD Svoboda Domžale.

Zdi se mi, da je občinski svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij, ki ga profesionalno zastopam jaz, prvi dolžan pomagati takim skupinam pri ustanavljanju in sploh pri vsej organizaciji njihovega dela.

Ko je tovariš Tone Juvan pred leti samoiniciativno ustanavljal pevski zbor, je to vedel, ker je pri meni iskal in tudi dobil vso moralno podporo, katero ima še danes. Se več pomoči je dobil pri tedanjemu predsedniku občinskega sveta ZKPO, tovarišu Janezu Ulčarju. Prav tako od vsega začetka dobiva od naše organizacije materialno podporo, konkretno denarno, čeprav skromno.

Medtem pa so se v Domžalah pojavili tudi ljubitelji gledališča z režiserjem Marjanom Breznikom na čelu. Ker so bili brez organizacijskega vodstva, je razumljivo, da so tega iskali pri občinskem svetu ZKPO, ozi-

roma pri meni. Po službeni dolžnosti in zaradi lašnih simpatij do gledališča, sem nudil tej skupini vso pomoč, prav takšno kot predhodno pevskemu zboru in nič drugačno kot dramski skupini iz Skoecjana, iz Trzina in končno tudi iz Mengša. Ker natanko vem, kaj se pravi voditi amatersko dramsko skupino, sem v trdni veri, da delam pošteno in pravilno, računam, da se bo sčasoma iz samih igralcev, med katerimi je bilo več resnih, starejših Domžalčanov, razvilo organizacijsko telo. Izdelali so program dela in si izbrali svoj naslov: Domžalsko amatersko gledališče, ki bi začasno delovalo pod okriljem občinskega sveta ZKPO. Tako je dejal v razgovoru za naš časopis režiser Marjan Breznik. Toda z vsem tem se petčlansko predsedstvo naše organizacije, med katerimi sta dva Domžalčana, 2 Mengšana in 1 Lukovčan, ni strinjalo. Daleč od tega, saj smo vendar kulturna organizacija.

V zapisniku skupne seje predsedstva ZKPO in občinske dramske komisije z dne 4. IV. 1968 pa lahko beremo med drugim: »Članek tov. Breznika, objavljen v Občinskem poročevalcu, ki ga je podpisal A. Zaje, je vzbudil veliko reakcijo in ogorčenje drugih dramskih sku-

pin, ki prav tako delajo pod težkimi pogoji. Da bi dramska skupina iz Domžal nastopala pod okriljem občinskega sveta ZKPO, kot je v članku navedeno, ni govora. Prav tako občinski svet ni dolžan nuditi omenjeni dramski skupini nikakršne organizacijske pomoči, ali vsaj ne več kot drugim skupinam, če organizacijskih poslov skupina ni v stanju opravljati sama, ali katerakoli od družbeno političnih organizacij v Domžalah.« In še naprej. »Tov. Pišek in vsi ostali so mnenja, oziroma zatrjujejo, da naša organizacija absolutno ni dolžna in ne bo organizator domžalske dramatike. Svoj sklep utemeljujejo zaradi odnosov do drugih društev in zato, da družbeno političnim organizacijam ne bomo dajali potu. Zato ne prevzemamo odgovornosti za domžalsko gledališko skupino. Samoiniciativnost domžalske dramske skupine naša organizacija pozdravlja, (!) vendar večje pomoči kot drugim skupinam ne bo dajala.«

Morda bo zanimivo zvedeti še to, da v 3. členu statuta občinskega sveta ZKPO piše: Občinski svet ZKPO razvija kulturne potrebe in zahteve delovnih ljudi, ustvarja pogoje za uveljavitev njihove pravice do kulture. Razvija lastno ustvarjalnost na raznih področjih kulture, itd.

Poznam občinske svete po Sloveniji, ki v svoji organizaciji in pod svojim okriljem vrše vse drugačne akcije, kot smo jo mislili mi z dramsko skupino. Prav gotovo imajo precej podobne statute kot mi in se jih tudi držijo. Na vso moč hude očitke sem poslušal, da prevajam in postavljam Domžalčanom kulise. Res sem jih, toda nikoli v službenem času. Vedno zvečer in ob nedeljah in to samo zato, da bi se skupina obdržala in postavljal bi jih vsaki skupini, če bi to želela. Mengška je, zato sem storil vse, da bi čimbolj uspela. Tudi domžalskim pevcem, ki »edini še prostovoljno delajo« sem še vedno postavljal oder za koncert.

Zdaj pa »bodimo pogumni in uknimo«! Če bi se cestno podjetje, rakatarsko društvo ali stab civilne zaščite kdaj ukvarjali z vprašanji amaterske kulture, bi se razočarana dramska skupina lahko obrnila tja po pomoč in razumevanje. Tako se je razšla z ledom v srečo.

Ob koncu se pozivu tovariša Ulčarja pridružujem še jaz in kličem vse prostovoljce, simpaticerje amaterske kulture: Javite se, pričneite z delom, toda bog ne daj, da bi računali na pomoč občinskega sveta ZKPO.

A. Zaje

Nova Napredkova trgovina - „Pohištvo“

Pred dnevi je trgovsko podjetje »Napredek« odprlo v prostorih svoje hiše trgovino »Manufaktura« novo poslovalnico - »Pohištvo«, kjer kupci lahko dobijo ob velikih izbiri vse vrste domačega pohištva. Obiskali smo novo domžalsko trgovino. Poslovodja Dušan Kavčič nam je ljubезnivo posredoval nekaj podatkov.

Z novo trgovino (prejšnja je bila v bivši avtoličarski delavnici) se je nekajkrat povečala tudi efektivna prodajna površina, saj danes znaša več sto m². S tem, da se je povečala prodajna površina je podjetju omogočeno, da razstavi več garnitur in posameznih predmetov, ki so kupcu na razpolago. O velikosti trgovine in o res dobrem izboru

govori podatek, da je v trgovini razstavljenih 14 različnih dnevnih sob, štiri spalnice, šest kuhinj da o drobnem pohištvo sploh ne govorimo.

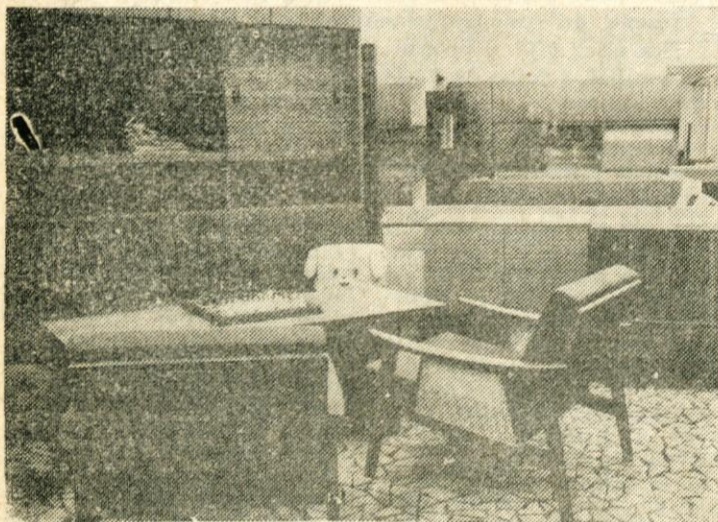
Čeprav je trgovina odprta šele od tretjega januarja, se je že pokazalo, da bo ustvarjeni promet dober. Ze prej je bilo poslovanje trgovine s pohištvo več kot ugodno, sedaj pa so perspektive še toliko boljše. Ker podjetje kupuje izdelke direktno pri proizvajalcih - brez posredovanja grosistov, je razumljivo, da so tudi cene ugodne, kar ne privablja samo domačih, temveč tudi kupce od drugod.

Ker se je tudi kvaliteta izdelkov v zadnjem času zaradi močne konkurence na domačem trgu zelo dvignila, je domačemu kupcu na razpolago res tako pohištvo, ki tudi v modnem pogledu nič ne zaostaja za vrhunskimi izdelki ostalih evropskih držav. V nobeni drugi industriji

nismo tako blizu evropskega trga in se lahko naši izdelki enakovredno merijo s tujimi.

Noviteta podjetja bo v prihodnje ta, da bo prevzelo naročila za popolno opremo hiše. Projektanti bodo le ob predložitvi tlorisa izdelali najfunkcionalnejšo notranjo ureditev hiše, ki jo bodo izdelali Napredkovi poslovni partnerji. Druga novost - za marsikoga zelo zanimiva, pa je ta, da bo uvedla prodajo rabljenega pohištva. Vsak bo lahko pripeljal določeno rabljeno pohištvo v trgovino, kjer bo lahko takoj izbral novo. Vrednost starega pohištva bo seveda upoštevana v ceno novega. Prav gotovo je ta novost tista, ki bo najbolj zanimala občane, katere pri »Napredku« vabijo, da si trgovino, ki je nedvomno za Domžale velika pridobitev, ogledajo, tudi če ne nameravajo kupovati.

Brojan

Nekdanja Napredkova Manufaktura nasproti občine v Domžalah je sedaj preurejena v moderno trgovino s pohištvo

TRGOVSKO PODJETJE NAPREDEK, DOMŽALE
bo priredilo na pustno soboto, dne 15. februarja 1969

**VELIKO PUSTNO PRIREDITEV
V DOMŽALSKI HALI**

Poskrbljeno bo za vsestransko zabavo. Ne pozabite si že v naprej rezervirati časa za pustovanje, kakršnega v Domžalah še ni bilo.

Obenem vabimo vse mlade ljudi, ki so pripravljeni prireditelju za nagrado pomagati s strežbo, naj se čimprej prijavijo na upravi NAPREDKA v Domžalah, Ljubljanska 64.

drugih. Po mnenju slednjega tudi na tem področju ne bo šlo brez planske proizvodnje in tesnejšega sodelovanja in povezanosti trgovine s kmetijskimi proizvajalci. Inž. **IGOR PAPEŽ** je ugotovil, da se je premaknilo tudi na tem področju, dem drugim tudi z organizacijo kmetijske pospeševalne službe, ki naj bi seznanjala kmete s položajem na tržišču in jih opozarjala na uspešno pridelovanje določenih pridelkov. Sicer pa je večje uspehe pričakovati tedaj, ko bo trgovsko podjetje »Napredek« v stanju organizirati zbiralni center in urediti primerna skladišča. Odbornik **FELIKS GRČAR** se je zavzel za ustanovitve kmetijskih šol, ki naj bi se zaenkrat vsaj delno nadomestile s poukom o kmetijstvu v obstoječih osemletkah. **LEOPOLD GEC** je v dopolnilo uvodnega poročila o stanju trga in cen posredoval skupščini tudi zahteve moravškega političnega aktiva v zvezi s politiko odkupa in prodaje kmetijskih proizvodov, predvsem odkupa živine in prodaje mesa; rešitev teh vprašanj pa je odvisna predvsem od dogovora s trgovskim podjetjem. **ANTON MAV** je opozoril na monopol omenjenega podjetja na področju trgovine v občini, nakar je predsedujoči spomnil na poslovalnice tudi ostalih večjih ljubljanskih in drugih podjetij ter seznanil odbornike z nadaljnimi predvidevanji, ki naj bi zagotovila še večjo konkurenčnost. Verjetno pa bo še vedno ostalo odprto vprašanje manjših in oddaljenih krajev, za katera se trgovska podjetja ne zanimajo.

Da bi se zagotovila večja izbira in boljša preskrba v teh in tudi drugih krajih, skuša podjetje »Napredek« uvesti sistem konkuriranja tudi med svojimi poslovalnicami, ki že kaže pozitivne rezultate, tako v kvaliteti nabavljenega blaga, postrežbe in podobno, kot je pojasnil **SLAVKO MATIČIČ**, načelnik oddelka za gospodarstvo.

Vprašanje arondacije v Moravčah je bilo že drugič na dnevnem redu skupščine. Tokrat je posebna komisija predložila svoj predlog za najbolj ustrezen zaključek arondacije. O predlogu je predhodno razpravljala svet za gospodarstvo in ga predlaga skupščini v sprejem, pa tudi IO občinske konference SZDL se je strinjal z njim in posredoval obenem tudi svoja stališča glede nadaljnje akcije za socializacijo vasi v obliki trdnejših oblik sodelovanja z zasebnimi kmeti. Predlog komisije je bil pripravljen s sodelovanjem prizadetih kmetov in je sprejemljiv tako za AE kot za prizadete kmete. Po pojasnilu **LEOPOLDA GECA** je bil predlog pripravljen v okviru obstoječih možnosti; povedal je tudi zahtevo političnega aktiva v Moravčah, da se AE tudi na tem območju izkaže kot dober gospodar in pokaže, kaj se da

ustvariti na navedenih površinah, saj gre tu za najlepši del moravške zemlje. Prav to je spodbudilo **IVANA VEHOVCA** k vprašanju, zakaj se AE poteguje prav za zemljo na tem območju, medtem ko ve za lastnike, ki zemljo ponujajo, vendar je AE ne prevzame. **JAKOB ČERNE** je ponovno podčrtal že nakazana stališča IO občinske konference SZDL glede kooperacije ter zahtev za dobro gospodarjenje AE.

Na poročilo o delu **ZD Domžale**, ki so ga prejeli odborniki v pisni obliki je **TILKA LEB**, predsednica sveta za zdravstvo in socialno varstvo, nanizala ugotovitve in zaključke tega sveta, ki se nanašajo predvsem na obveznosti **ZD** do občinske skupščine. Stališče sveta kot tudi predsedstva Sob je namreč, da se objekt zdravstvenega doma Domžale prenese na **ZD** — enoto Domžale s tem, da pravice razpolaganja ne morejo prenehati na pravno osebo izven občine. To je tudi v skladu z mnenjem izvršnega sveta **SRS**, ki pravi, da zdravstveni zavodi ne morejo nositi obveznosti do naložb za izgradnjo protorov. Dr. **LUDVIK KOVAČ**, direktor zdravstvenega doma Domžale je seznanil skupščino z dobrimi in slabimi stranmi, ki so se pokazale v teku desetih mesecev skupnega življenja bivših treh zdravstvenih domov, na katerega pa so vplivale različne rešitve, ki so jih sprejele tri občine glede objektov zdravstvenih domov na svojem območju.

Nadalje je skupščina brez razprave izdala soglasje za pristop občine Idrija k soustanoviteljstvu regionalnega zdravstvenega centra Ljubljana.

Sledila je daljša razprava o predlogu komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za **povišanje osnovne in dodatne stopnje prispevkov socialnega zavarovanja**, ki ga je utemeljeval predstavnik **KZSZ Ljubljana** in član IO skupščine komunalne skupnosti. Če do povišanja stopenj ne bo prišlo, bo to pomenilo ponoven primanjkljaj v skladu zdravstvenega zavarovanja ali pa potrebo po povečani participaciji zavarovancev. Odbornik **FRANC ZABRET** z ozirom na kasno predloženi predlog in program predvideva, da bodo tudi za leto 1969 zdravstveni domovi verjetno šele v drugi polovici leta zvedeli, s kakšnimi finančnimi sredstvi bodo razpolagali, ker bodo verjetno šele tedaj predpisane ustrezne pogodbe.

Pred zaključkom razprave je **PETER PRIMOŽIČ** seznanil odbornike z obravnavo, ki se je odvijala na svetu zavarovancev v Domžalah, in ki se je med drugim nanašala na to, kako pospešiti zdravstvene usluge, posebno v zvezi s specialističnimi pregledi, kaj je s »črnim« zozdravstvom, kako je s stroški, ki bremene sklade zdravstvenega zavarovanja v zvezi z alkoholiz-

mom. Svet zavarovancev je vsa ta vprašanja obravnaval s precejšnjo ostrino.

Končno je skupščina z večino glasov dala soglasje za povečanje stopnje osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje od 5 na 5,3% od bruto OD in soglasje k spremembi dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavarovanci od dopolnilnih dohodkov za leto 1969.

Naslednja točka dnevnega reda je bilo poročilo **Muzeja Kamnik in zavoda za spomeniško varstvo Kranj**, ki delujeta tudi za območje naše občine. O njih je razpravljala **JAKOB ČERNE** in opozoril na možnosti za pogostejše razstave, in to tudi s področja likovne in drugih umetnosti.

Tajnik Sob je nato seznanil odbornike z ugotovitvamj komisije, ki je obravnavala in pripravila predlog za sanacijo nekaterih služb občinske uprave zaradi ugotovitve skupščine, da uprava Sob oziroma njene določene službe ne sledijo zahtevam skupščine in njenih organov. O poteku in uspehih sanitacijskih ukrepov bosta skupščina in pristojni svet spet obveščena v mesecu juniju.

V predlogu nove organizacije in sistemizacije uprave, o katerem je prav tako poročal tajnik Sob, gre za bistveno spremembo le v zvezi z ustanovitvijo samostojne davčne službe in za ustanovitev še enega delovnega mesta socialnega delavca — pripravnika in referenta za mestna zemljišča. V razpravi so sodelovali odborniki **ALBIN PENIČ**, **ANTON MAV** in **IVAN VEHOVEC**, ki so postavili vprašanje krajevnih uradov po ukinitvi matične službe. Po zagotovitvi tajnika Sob bo delo tudi na **KU Moravče** steklo po novem urniku, čim se v upravi uredi določene personalne zadeve.

Pri »razrešitvah in imenovanjih« se je razprava dalj časa zadržala pri poročilu komisije za volitvi in imenovanja o od-

povedi, ki jo je podal **SLAVKO MATIČIČ** na položaj načelnika oddelka za gospodarstvo in finance. Odborniki so mu dali vse priznanje za njegovo doseganje uspešno delo in obljubili podporo tudi za naprej. Ko bo komisija za družbeni nadzor do prihodnje seje pripravila poročilo o svojih ugotovitvah, bo skupščina na podlagi teh sprejela nadaljnje zaključke.

Nato je skupščina obravnavala predloge komisije za volitve in imenovanja in sprejela sklep o imenovanju **ANDREJA DRMALA** za načelnika davčne uprave občine; razrešila je **JAKOBA TEKAVCA** članstva v svetu osnovne šole »Janko Kersnik« na Brdu in za naslednje dveletno mandatno dobo imenovala v ta samoupravni organ **FRANCA CAPUDRA** iz Lukovice; v upravni odbor sklada za ureditev ceste Zelodnik—Moravče so bili imenovani: **JOŽE OTOLANI**, **IVO SONC**, **RUDOLF OSOLIN**, **SLAVKO MATIČIČ**, **MAKS ZAJC**, **LEOPOLD GEC** in **JOŽE KOSMAC** iz Moravč; **JAKA KURENT** je bil nato razrešen članstva v svetu za družbeni plan in finance in namesto njega imenovan **FELIKS PETERKA**; v svet **STUGS** Domžale so bili imenovani odborniki **VINKO KUŠAR**, **ANTON RUČIGAJ**, **FRANC GABRIČ** in **FRANC SKOL** ter za člane paritetne komisije za razpis delovnega mesta direktorja Cestnega podjetja Domžale inž. **IGOR PAPEŽ**, **MARJAN KALIMAN** in inž. **JANEZ MEŽAN**.

»Med sejo so odborniki slišali tudi poročilo republiškega poslanca inž. **LADA SIMONČIČA**, med drugim o poteku priprav za spremembo zakonov o volitvah in njegovega stališča glede nekaterih sprememb, ki naj bi jih upoštevala tudi občinska skupščina, ko bo razpravljala o navedenih zakonskih spremembah.«

Predsednik skupščine **JOŽE POGAČNIK** je nato nekaj pred 16. uro z novoletno čestitko zaključil sejo.

Komisija za odlikovanja pri skupščini občine Domžale razpisuje v zvezi s podelitvijo denarnih nagrad v skladu z določili odloka o podeljevanju priznanj občine Domžale (Uradni vesnik občine Domžale, št. 8/67)

NATEČAJ

za izbor najboljših del v zvezi z razvojem ali zgodovino občine Domžale, cziroma del, v katerih je obdelano kakršnokoli področje gospodarske, družbene ali druge dejavnosti v občini.

Kandidati naj svoja dela predložijo komisiji za odlikovanje pri Sob Domžale najkasneje do konca meseca aprila 1969. Delo je lahko pripravljeno posebej za ta natečaj, ali pa je bilo kot diplomatska naloga ali kot strokovno delo drugačne oblike že, ali pa še bo, kjerkoli uporabljeno in objavljeno.

Komisija bo iz predloženih del izbrala tri naboljša za podelitev denarne nagrade ob priložnosti praznovanja občinskega praznika, 27. julija, v prihodnjem letu.

Denarne nagrade so: prva 1500 din, druga 1000 din in tretja 500 din.

Dela, ki ne bodo nagrajena, bodo vrnjena predlagatelju. Skupščina občine Domžale si pridržuje pravico do morebitnega odkupa nenagrajenih del.

SOB DOMŽALE
Komisija za odlikovanja

Za večji red pri pobiranju prispevkov in davkov

Po sklepu seje občinske skupščine dne 16. 12. 1968 in v soglasju z republiškim sekretarjem za finance, se s 1. januarjem 1969 v okviru občinske uprave v Domžalah formira samostojni oddelek z nazivom »Davčna uprava občine Domžale«. Sistematizacija nove davčne uprave predvideva predstojnika, 2 referenta za odmero prispevka od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, referenta za odmero prispevkov in davkov od kmetijstva in stavb, referenta za odmero taks, prometnega davka od dediščin in daril in izdajo raznih potrdil, dalje registracijo računov, davčno knjigovodstvo, davčno inšpekcijo in izvršilno službo.

Kvalitetna novost v sistematizaciji davčne uprave za razliko od prejšnjega odseka za dohodke je v tem, da je dan velik poudarek na minimalni izobrazbi strokovnih delavcev, dalje da se razširi odmera prispevkov od obrti in drugih poklicev na dva referenta, okrepi se davčna inšpekcija, ki ima znatno večja pooblastila, kot jih je imel dosedanji referent za kontrolo dohodkov in na novo se uvede izvršilna služba zaradi pobiranja oz. prisilne izterjave prispevkov, davkov in taks. Republiški predpisi določajo za posamezna delovna mesta minimalno izobrazbo, ki je skoraj na vseh strokovnih mestih vsaj višješolska. Druga kvalitetna novost je vertikalna povezanost med občinsko davčno upravo in sekretariatom za finance oz. davčno upravo republike Slovenije, kjer bo prišlo v letu 1969 do večjega medsebojnega strokovnega sodelovanja. Postopno bo treba odpraviti dosedanje slabosti službe, zboljšati slabo izobrazbeno strukturo in utrditi metode dela. Na področju dohodkov so bili že sprejeti nekateri ukrepi in so se na delovnih mestih, kjer so trenutno zaposleni prizadevni delavci, tudi osebni dohodki za delavce popravili. Zagotoviti bo treba ustreznejše metode dela, večjo učinkovitost ob istem kadrovskem sestavu, istočasno pa skrbeti tudi za postopno izboljšavo izobrazbene strukture in strokovnosti delavcev v davčni upravi. V primeru, da davčna uprava v občini ne bi delovala strokovno in kvalitetno, ima republiški sekretar za finance možnost umakniti soglasja k sistematizaciji ali k imenovanju predstojnika tako, da je po tej strani zagotovljen precej velik vpliv na strokovnost in kvaliteto dela davčne uprave.

Za prehod v nov kvalitetnejši sistem dela davčne uprave naj naštejemo samo nekaj najvažnejših nalog. Zaradi zmanjšanja stroškov in večje uporabe mehanizacije smo nabavili v davčni upravi nov stroj Ascoto, na katerem bo možno izvesti odmero prispevkov od kmetijstva za občino Domžale, po potrebi pa tudi za več občin, s čimer bi zaračunali usluge in tamerbo prispevali k znižanju stroškov delovanja davčne uprave.

Ker bo ta odmera izvedena letos prvič, pričakujemo precejšnje težave pri uvajanju sistema dela pri pripravljanju gradiva in pri celotni odmeri. Zato bo v tej smeri potrebno precej naporov referentov in ostalih sodelujočih pri odmeri.

Nadaljnja zahtevna naloga davčne uprave bo razvrstitev obrtnikov na knjigaše, pavšalistične obdavčene po pavšalnem znesku in tako dalje. Na tem področju bomo imeli največ težav zaradi tega, ker z razpisom za to delovno mesto nismo uspeli pridobiti strokovnih sodelavcev. Zato bomo prisiljeni v letu 1969 zaposliti pripravnika pod vodstvom dosedanjih uslužbencev davčne uprave, tako, da si bomo postopoma sami vzgojili kader za delo na tem referatu. Isti položaj je pri delu davčne inšpekcije, vendar bo nekoliko manj problemov zaradi tega, ker ima en inšpektor že daljšo prakso na tem področju, ostala dva na novo sprejeta inšpektorja pa po dosedanjih izkušnjah in delu zagotavljata hitro uvajanje v delo in zato tudi razmeroma hiter uspeh. Pri razmišljanju o novih metodah dela davčne uprave naj poleg omenjene odmere na stroj in razvrščanja obrtnikov po načinih obdavčitve omenimo še sestanek z obrtniki, razgovore o problemih posameznih panog, sodelovanje z gospodarsko zbornico pri odpravljanju perečih problemov v obrtništvu, osebna navezava stikov prek okrožnic in pisem davčne uprave itd. Zaradi ilustracije o važnosti metode dela davčne uprave naj navedemo samo dejstvo, da smo v letu 1968 zbrali za 92 milijonov več sredstev, kot je bilo prvotno planirano brez izterjevalcev in brez kakršnekoli izterjevalne akcije. Ta uspeh pripisujemo dejstvu, da smo s kmeti dobili primeren kontakt prek dveh okrožnic, v katerih smo pojasnili namen plačevanja prispevkov in davkov iz kmetijstva, z obrtniki pa smo imeli več sestankov, kjer smo se dogovorili o tem, zakaj se uporabljajo sredstva, zbrana iz obrti in kakšne težave imajo obrtniki pri plačevanju prispevkov in davkov. V javni razpravi o tem, kako urediti sistem obdavčitve, da bo ugodnejši za poštene obrtnike in krut za

špekulante, smo dobili pri obrtnikih vso podporo. Na osnovi podatkov, ki smo jih posredovali obrtnikom na sestankih in iniciative, ki smo jih dali v zvezi z razpravo o tem, kako olajšati delo poštenim in kako onemogočiti špekulante, smo dobili s strani obrtnikov precej pozitivnih pobud. Tako smo se dogovorili za postavitve sistema za lovljenje šušmarjev, za dajanje podatkov o davčnih utajah itd. Zavedamo se namreč, da je treba sistem dela davčne uprave postaviti tako, da zajame pretežni del špekulantov in tistih, ki ne namestavajo od svojih dohodkov plačevati davkov, nikakor pa ni namen, da ujamejo nekaj posameznikov in se potem trkamo na prsi, da smo onemogočili to-

liko in toliko špekulantov. Po takem sistemu sicer dobimo nekaj milijonov utajenega davka, še mnogo več milijonov pa nam ga uide, ker tak sistem ne zagotavlja kompleksnega zajemanja dohodkov od tistega dela privatnikov, ki se ne nameravajo podvreči davčni disciplini. Za obrtnike, ki bodo morali v letu 1969 voditi poslovne knjige, pripravljamo skupno z delavsko univerzo seminar, ki bo na kratke in poljuden način prikazal probleme s področja vodenja knjig, oziroma knjigovodske prijeme tako, da bodo obrtniki s čim manj neroveze prešli na vodenje knjig in s tem prispevali k realnemu ugotavljanju prispevne osnove za prispevke in davke iz naslova obrti.

Drmal

Janez Repanšek, dobitnik „Zlate košute“

Kolektiv domžalske tovarne TOKO se lahko ponaša z rekordom, s katerim se ne more sicer nobena druga jugoslovanska tovarna. Izdelki TOKO so v preteklosti osvojili na najbolj renomiranih pregledih jugoslovanske mode — »Beograjskem sejmu mode« kar vseh osem »Zlatih košut«, ki so bile za usnjene izdelke izdelane.

Zanimivo je, da je bila prvotno za izdelke usnjene galanterije namenjena le ena sama »zlate košuta«, ker pa so jo stalno osvajali izdelki tovarne TOKO, je bilo potrebno stimulirati tudi ostale proizvajalce in zato je bila uvedena še ena taka nagrada za dopolnilni asortiment. Vendar, TOKO je odslej osvaja kar obe in to predvsem po zaslugi Janeza REPANŠKA, domačina, ki je z izrednimi modeli elegantnih linij zaslovel bolj zunaj republike kot doma.

Ponaša se lahko, kot edini pri nas, da je v dveh letih osvojil kar štiri »zlate košute.« Poleg tega, da je s svojimi modeli vseskozi na tekočem s svetovno modo, je Janez REPANŠEK uvedel stil, ki mu na naših sejnih modelih prinaša prva mesta in zaradi katerega mu nekateri pravijo — usnjarski Joksimovič (po našem najbolj znanem kreatorju ženske mode). Prav gotovo niso uspehi tega 24-letnega Domžalčana, ki je v Domžalah končal Srednjo tehniško usnjarsko galanterijsko šolo, samo plod njegovega dela. Nemalo so mu pomagali k temu tudi ostali, vendar odločilen je bil in je njegov visoko razviti čut za oblikovanje, njegova vztrajnost in pa visoki nivo strokovne usposobljenosti.

V njegovi popolni ustvarjalni svobodi, ki jo ima, mu v TOKO

stoji ob strani dovolj veliko število kvalitetnih modelarjev in mojstrov, ki so sposobni njegove zamisli ostvariti na način, ki tovarni nenehno prinaša nove trofeje in priznanja, enaka priznanja pa tudi sodobnemu oblikovalcu Repanšku zaradi njegovega izredno razvitega in izostrelega čuta za modni okus in razvojne smeri v zelo kompliciranem svetu oblikovanja mode in okusa.

Podatek, da v tovarni TOKO izdelajo letno do 200 modelov ženskih torbic, dovolj zgovorno priča, da gre za kolektiv, ki ima dober strokovni kader in kjer vsak s polno odgovornostjo opravlja svoje delo, saj drugače ne bi — v čedalje hujši konkurenci — dosegali tako lepih uspehov. Ženske torbice, ki jih kreira Janez Repanšek, pa naj bodo nagrajene z »Zlato košuto« ali ne, ostajajo v središču zanimanja na našem galanterijskem trgu, kar spričuje, da je v domžalski tovarni kvaliteta izdelkov dosegla vrhunski nivo.

Mlademu domačinu za dosežene uspehe iskreno čestitamo!

Brojan

Cankarjeva spominska svečanost

V preteklem mesecu je bila tudi v Domžalah spominska svečanost ob 50-letnici Cankarjeve smrti. Ob tej priložnosti — bila je v Hali Domžale — velja reči nekaj besed.

Prav je bilo, da smo tudi v Domžalah počastili spomin največjega slovenskega pisatelja, misleca in nezlaganega narodnjaka, ki prav gotovo predstavlja tudi v evropskih razmerah vrhunske dosežke v prozi, saj smo mu mi vsi mnogokaj dolžni. Zato gredo iniciatorju te spominske svečanosti in tistim, ki so prireditev omogočili, besede priznanja.

Drugo dejstvo, ki je manj rožnato, pa je, da je bilo potrebno, če smo hoteli spominsko prireditev sploh imeti, poklicati nastopajoče z Vrhnike, iz Cankarjevega domačega kraja, da smo sploh lahko slišali Cankarjevo besedo tudi v našem kraju. To dejstvo je toliko bolj zaskrbujoče, ker je znova pokazalo, da ne prebudi domžalskih kulturnikov iz spokojnega sna (govorim o tistih, ki bi jim morala biti taka obletnica, kot je obletnica Cankarjeve smrti, najprejšnja skrb), da ni nikjer nikogar, ki bi celo ob največjih slovenskih kulturnih praznikih hotel ali mogel delati na tem področju.

Predvsem je boleče dejstvo, da se ob tem, za Slovence tako pomembnem dnevu, ni niti najmanj aktivirala domžalska mladina — niti študentje, ki jih je v Domžalah nemajhno število in ki so sicer v svojih zahtevah vedno trdni in odločni. Ni samo pisec članka tisti, ki se je spraševal, zakaj tako.

Pa še o nastopajočih. Vrhnicičani (njihov nastop je bil obogaten s krajšim solističnim vložkom domačina - pianista Acija Bertonclja), so se maloštevilnim gledalcem predstavili v najlepši luči. Maloštevilnim pravim zategadelj, ker je bilo na prireditvi odraslih gledalcev

komajda za dobro poldrugo vrsto, medtem ko so dobršen del ostale praznine v Hali Domžale izpopolnili otroci in mladina z osemletk. Tudi o tem, da je v Domžalah odraslih, ki jih Cankar zanima in ki se jim zdi vredno priti na spominsko svečanost, komajda za poldrugo vrsto — je škoda odvečnih besed.

To je naša domžalska kulturna resničnost in le škoda je, da to vidijo tudi drugi. Tokrat so bili to Vrhnicičani, ki imajo manjši kraj z manj prebivalci, da o mladini in študentih sploh ne govorimo.

Mladi vrhniški študentje so se nam predstavili z odlomki iz Cankarjevih del, ki pa so bili v resnici reprezentančni in so predstavili domala vse njegove večje stvaritve. Odlomke iz Bele krizanteme, Hlapca Jerneja, Aleša iz Razora, črtic in drugih del so se predstavili na način, ki bi ne bil v sramoto tudi marsikateremu izkušenejšemu gledališkemu kolektivu.

Govorica je bilo intonacijsko dovolj prečiščena, na nekaterih mestih morda s premalo dinamike, ki jo vsako besedilo — tudi Cankarjevo — ima in mora imeti. Interpretacije tekstov, nastopali so zvečinoma sami mladi študenti, so bile mestoma, kjer je bilo to potrebno, dovolj poglobljene, zlasti pa je na tem večeru ugajala velika glasovna razsežnost in raznoterost vseh nastopajočih, ki so v lepi kultivirani, vendar artikulacijsko ne pretirani govoricji nudili vsakemu izmed poslušalcev užitek, ki ga vsekakor ni pričakoval.

Ves večer, vključno z uvodnim govorom Karla GRABELJŠČKA-GABRA, je docela predstavil Cankarja, človeka in umetnika, za kar smo Vrhnicičanom, ki so nam njegove tekste posredovali, res lahko hvaležni.

Brojan

Občinska gasilska zveza Domžale

Občinska gasilska zveza v Domžalah se ob koncu leta 1968 lahko pohvali, da je bila pri svojem delu res aktivna in da je dosegala v tem letu zavidljive uspehe tako po organizacijski kot še bolj po operativni plati. S povečano koordinacijo dela s posameznimi društvi ne terenu in po zaslugi operativnega štaba pri zvezi sami so naša gasilska društva res zaživela in se začela aktivneje udeleževati vaj in tekmovanj v požarnovarstveni službi. Da so pri tem nekatera prvačila pred drugimi, je jasno. Med taka društva upravičeno prištevamo danes PGD Mengeš, ki je trenutno na prvem mestu in dosegajo njegovi člani kot operativci zavidljive uspehe ne samo na občinskem, temveč tudi na republiškem in celo na državnem tekmovanju, ter PGD iz Radomelja.

Tudi druga društva niso držala rok križem. Udeleževala so se občinskega tekmovanja, na katerem je sodelovalo več najbolj aktivnih gasilskih društev v občini, med katere upravičeno štejemo poleg PGD Mengeš in PGD Radomlje še gasilska društva Homec, Jarše-Rodica, Topole pri Mengšu in Loko pri Mengšu.

Na občinskem tekmovanju, 20. oktobra 1968, ki je bilo v Jaršah, so tekmoval tri ekipe iz PGD Mengeš, člani iz gasilskih društev Jarše-Rodica, Topole in Mengeška Loka, vsi v A skupini, v B skupini pa so tekmovali člani iz gasilskih društev Stob, Homec, Radomlje, Rova in Zeje-Trojica. V C skupini pa so tekmovali člani iz društev Radomlje, Studenec, Dob, Krašče, Moravče in Vir. Od industrijskih enot so na tekmovanju nastopile Lip — Slovenijales, Melodija in Tosama. Od ženskih ekip pa so nastopile ekipe Mengša in Tosama. Nastopile so tudi pionirske skupine in to iz društev Mengeš, Radomlje, Peče pri Moravčah, Lukovica, Krašče, Studenec. Manjkalo pa tudi ni mla-

dinskih ekip in to iz društev Mengeš, Homec, Prevoje, Stob. Najbolje so se odrezali člani iz Mengša, ki so dosegli od 1000 dosegljivih točk kar 860,5 in to v A skupini. V B skupini pa so dosegli prvo mesto člani PGD Stob, ki so dosegli 799,5 točke, v C skupini pa so zmagali Radomeljčani s 780 točkami. Od industrijskih enot je dosegla prvo mesto ekipa LIP-Slovenijales z 896 točkami, od ženskih ekip pa članice Mengša s 703 točkami. Med pionirskimi ekipami so dosegli prvo mesto Mengšani, ki so dobili od 400 dosegljivih točk kar 371, od mladincev pa so bili prvi zopet Mengšani, ki so dosegli od 600 dosegljivih točk 507.

Vsekakor nam gornji podatki jasno kažejo, da je v domžalski občinski gasilski zvezi operativna zelo aktivna Velike zasluge za to ima vsekakor poleg drugih naš mladi gasilski inštruktor Franci Blejc. Mnenja smo, da je prav njegova požrtvovalnost in neverjetna vztrajnost rodila rezultate, da je PGD Mengeš danes na prvem mestu v občini, da je njihova članska ekipa dosegla na tekmovanju v Leobnu v Avstriji med slovenskimi desetimi prvo mesto in prejela pokal ter krasno plaket, da so dosegli mladinci PGD Mengeš na državnem tekmovanju v Titovem Užicu III. mesto, člani prav tako III. mesto, ter da bodo odšli prav mengeški gasilci prihodnje leto na mednarodno tekmovanje, ki bo na Dunaju. Pri tem naj omenimo še požrtvovalnega in sposobnega poveljnika Jožeta Šraja iz PGD Radomlje, saj je njegova pionirska skupina na državnem tekmovanju v Titovem Užicu v B skupini dosegla prvo mesto.

Predsednik domžalske občine je zato v mesecu novembru priredil slovesen sprejem za vse te zmagovalne ekipe in jim čestital v imenu vseh občanov.

Nace Vodnik

SZDL naj predvsem vzgaja

Konec decembra so se sestali v Moravčah na posvetovanju predstavniki osnovnih organizacij SZDL iz vse Moravske doline. Kljub slabemu vremenu je bilo na posvetovanju prisotnih nad dvajset občanov, ki bi bili pripravljene žrtvovati del prostega časa za aktivno delo v tej najmnogičnejši organizaciji.

Prevladalo je prepričanje, da bi morali delo v SZDL poživiti, vodstva osnovnih organizacij pa bi morala postati aktivnejša.

V nekaterih osnovnih organizacijah je vključeno v SZDL premalo volivcev. V bodoče naj bi posvetili nekoliko več pozornosti sprejemu novih, predvsem mlajših članov.

Na posvetovanju so sprejeli sklep, naj bo v vsej Moravški dolini članarina enotna in naj znaša 2,40 din za vsakega člana. Prisotni pa so pozdravili tudi odločitev višjih forumov, da ostane vsa članarina osnovnim organizacijam, ki bodo z večjo

materialno osnovo vsekakor lažje zaživela. Nema lokrat se zгоди, da že majhna, skoraj simbolična materialna pomoč, ki jo ponudi SZDL, zadostja, da neka akcija lepo uspe, pa naj bo to prireditev, predavanje ali kaj podobnega. Morda pa bi SZDL lahko nudila tudi finančno pomoč nekaterim svojim članom, ki bi bili take pomoči potrebni.

Sicer pa, SZDL naj bi svoje člane predvsem vzgajala v duhu medsebojnega spoštovanja in

patriotizma. Tja do pomladi naj bi v ta namen pripravile vse osnovne organizacije predavanja ob pomoči delavske univerze. Večina predavanj naj bi bila s področja narodne obrambe. Vsak občan naj bi vedel, kje je njegovo mesto, če bi bila ogrožena neodvisnost naše domovine.

Dokončni program dela za vse leto bo sprejet na prihodnjem posvetovanju, ki naj bi bil še v tem mesecu.

Turšič

Zaščitna vloga sindikata

OBVESTILO

Republiški odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije je na V. plenarni seji obravnaval zaščitno vlogo sindikata. Navajam kratek povzetek iz razprave, ki jo je imel Geza Čahuk, član republiškega odbora sindikata družbenih dejavnosti.

Razvoj družbenoekonomskih in demokratičnih samoupravnih odnosov pri nas ter humanizacija družbe nasploh, zlasti pa družbenega sistema, sta klasično zaščitno vlogo sindikata v mnogočem spremenila, vendar je zaščitna vloga kljub temu še potrebna. Politična osnova zaščitne vloge sindikata je drugačna, saj ni več potrebno ščititi delavca pred kapitalističnim izkoriščanjem, niti ni potrebna zaščita delavca zaradi svobodnega izražanja politične pripadnosti in revolucionarne miselnosti itd. Na splošno lahko ugotovljamo, da se potreba po klasični, individualni zaščiti delavca zmanjšuje, vendar še vedno ne tako hitro, kot bi logično moralo izhajati iz našega samoupravnega in družbenega sistema.

Odpira se potreba po drugi vrsti zaščite delavca kot posameznika in delovnih kolektivov v okviru naše samoupravne družbene skupnosti. Pri tem je pomembno vrednotenje dela posameznih dejavnosti in v okviru teh dejavnosti. Zlasti v zadnjih letih, ko se zaostrujejo možnosti za gospodarjenje, ko si mora sleherni kolektiv v okviru samoupravnih odnosov prizadevati za dobro, ekonomično in racionalno gospodarjenje s sredstvi, zavzemati se za večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, se dogaja, da posamezne dejavnosti oziroma posamezni kolektivi v teh dejavnostih zaradi specifičnosti svojega dela in drugih družbenih razmer prihajajo v neenakopraven položaj z drugimi dejavnostmi. Zaradi narave dela veljajo v družbenih dejavnostih drugačni kriteriji za vrednotenje dela kot v gospodarstvu, toda zaradi posebnega položaja delavci v teh dejavnostih ne bi smeli biti niti privilegirani niti neenakopravni.

Vse doslej povedano narekuje, da mora biti sodobno pojmovanje zaščitne vloge sindikata mnogo širše. Gre za zaščito vseh pridobljenih pravic delavskega razreda, za zaščito družbenega in samoupravnega sistema, za zaščito samoupravnih pravic slehernega kolektiva in posameznika pred vsemi tistimi, ki na kakršen koli način zaviralno vplivajo na human samoupravni družbeni položaj. Razvoj samoupravnih odnosov in humanizacija teh odnosov je dolgotrajen proces, h kateremu mora doprinesti svoj delež sleherni delovni človek. Borba za dosledno uresničevanje samo-

upravnih odnosov v širši družbeni skupnosti in posameznih dejavnostih pa je hkrati borba za zaščito delovnega človeka in delovnih kolektivov. Temeljno izhodišče, ki ga mora sindikalna organizacija upoštevati pri vsaki svoji akciji oziroma v celotni dejavnosti, je interes delovnega človeka, člana sindikata, ki mu mora organizacija zagotoviti možnosti za demokratično sodelovanje pri sprejemanju sklepov in pri oblikovanju stališč.

Kadar koli govorimo o zaščitni vlogi sindikata, si v glavnem nismo povsem na jasnem, kateri sindikat imamo v mislih, ali pričakujejo člani sindikata zaščito od svoje sindikalne organizacije ali od občinskih in republiških organov sindikata. Kritike članstva so skoraj v večini naslovljene na sindikalne organe, češ kaj pa osnovna sindikalna organizacija sploh lahko naredi. Med člani sindikata je razširjeno mnenje, da so sindikalni organi odgovorni za zaščito delavca. Bilo bi napačno, če bi menili, da višji sindikalni organi želijo vso odgovornost za zaščito delavca prevaliti na osnovne sindikalne organizacije in se tako izogniti tej nalogi. Sindikalni organi od občinskih do republiških in zveznih — bodo vedno odgovorni za to, da bo član sindikata na delovnem mestu zaščiten, to pomeni, da ga nihče ne more prikrajšati za pravice, ki izhajajo iz delovnega razmerja v skladu z ustavo, zakonodajo in samoupravnim družbenim sistemom.

Kako pa naj sindikalni organi to svojo nalogo opravijo, če sindikalna organizacija ni aktivna in prva ne opravi svoje naloge? Sindikalne organizacije morajo biti stalno prisotne in zato morajo tudi prve zavzeti svoje stališče o najrazličnejših vprašanjih, in sicer v skladu s statutom in nalogami sindikata in v skladu s samoupravnimi akti. Sindikalne organizacije v delovnih organizacijah morajo okrepiti svojo aktivnost pri zaščiti delavcev; boriti se morajo proti samovolji posameznikov ali skupin, protekciji in proti drugim negativnim pojavom. Samo taka sindikalna organizacija, ki odseva progresivne zahteve delavcev in njihovo razpoloženje, je lahko kos vsem svojim nalogam in rešitvam, ki jih člani sindikata upravičeno pričakujejo od nje. Delavci se zavedajo, da je sindikat njihova najbolj neposredna organizacija, prek katere se organizirajo v boju za svoje sedanje in dolgoročne interese, zato ima sindikat tudi v samoupravnih odnosih svojo vlogo in pomen. Tudi pri razvijanju samoupravnih odnosov v delovni organizaciji ne smemo dopustiti, da bi bila sindikalna organizacija nemočna v odnosu do vseh nega-

Temeljni zakon o evidenci stalnega in začasnega prebivališča občanov v 11. členu zahteva, da se mora vsak občan prijaviti v 8 dneh od dneva naselitve oziroma ob sprejemanju naslova stanovanja. Prav tako je treba objaviti stalno prebivališče pred njegovo zapustitvijo.

Za prijavo in odjavo stalnega bivališča so predpisani obrazci, zato prosimo vse občane, ki niso javili spremembe ali se prijavili oziroma odjavili, da to storijo do 1. februarja 1969 v sobi št. 38/1 skupščine občine Domžale ali v krajevnem uradu Mengeš (za naselje Mengeš, Loka pri Mengšu, Topole, Trzin in Dobeno).

Kolikor se nekdo iz neupravičenih razlogov ne bo prijavil oziroma odjavil ali prijavil spremembo prebivališča, bomo postopali po določilih 15. in 16. člena temeljnega zakona o evidenci stalnega in začasnega prebivališča občanov, v katerih so predpisane kazni od 200 do 300 N din ali zapor do 15 dni.

Iz pisarne prijavno objavne službe
Skupščine občine Domžale

tivnih teženj, ki se pojavljajo v razvijajočih se samoupravnih odnosih. Sindikalna organizacija mora biti ustvarjalna in ne smemo na stranskem tiru čakati, da jo bo kdo premaknil iz

mirovanja. Samo aktivno in ustvarjalno delo sindikalne organizacije bo zagotovilo posameznikom in kolektivom občutek varnosti, zaščitenosti in enakopravnosti. M. Deisinger

1:0 v korist domžalske hale

Domžalska hala je položila sprejemni izpit z odličnim uspehom. V športnem žargonu bi rekli, da je zmagala z 1:0 nad vsemi dvomljivci o njeni uporabnosti. Vase sprejme vse prireditelje in jim služi po najboljših močeh. Pred novim letom so si njena vrata kar podajali vsemogoči interesenti, tako da se sploh ohladila niso. Nikogar ni več, ki bi še rekel, da ni bila potrebna. Seveda so se nekateri tudi vračunali glede moralnega in materialnega uspeha v njej. Ansambla »Union« in Bele vrane, ki niso več bele, ampak postajajo že sive, sta računala, da bo mladina od navdušenja nad njihovo umetnostjo dvorano podrla, pa je v njihovo začudenje ni, ker je je bilo premalo zaradi previsoke

vstopnine. »Slaki« so bili pametnejši, ker so vsaj vstopnino znižali. Tudi ob njihovem nastopu je dvorana ostala cela. Zvrstila se je še cela vrsta preraselcev, akademij in drugih prireditelj, ki so bile več ali manj dobro obiskane. Le akademije v počastitev 50-letnice Cankarjeve smrti bi morali prestaviti v manjše, intimnejše okolje. Odlični recitatorji, gostje z Vrhniko, niso prišli do izraza v tej razsežnosti in točno 50 odraslih ljudi, kolikor nas je bilo, ni moglo doživeto slediti nadvse lepemu recitalu Vrhničanov. Preveč je motilo 300 nemirnih otrok, ki Cankarja še ne razumejo.

Mrzlično pa so potekale priprave za »veliko silvestrovanje«, na katero je 600 ljudi

Po dolgih letih je bilo v Domžalah za veselo slovo od starega leta spet mogoče organizirati silvestrovanje in to seveda v novi hali. Mnogi Domžalčani, ki so običajno preživeli to noč kar doma, so se tokrat odločili za prijetno družbo v hali in ni jim bilo žal

nestrpno čakalo. Kako tudi ne!
Po dolgih letih, sredi Domžal.

No, ker sem bil zaradi omenjenih prireditve pred novim letom v hali kuhan in pečen, sem sklenil še zadnjo noč preživeti v njej kot civil. Pa mi ni žal. Kar so drugi delali že dva dni pred novim letom, sem jaz opravil to noč. Prav srčkan sem se ga nabral in to, zavestno. Novo leto je le enkrat na leto in da bi se še tedaj zdržal in zavrgel? Ne! Opazil sem še precej drugih, ki so bili istega mnenja. Domače je postalo že kar pri vходу. Obloženih kruhkov na pretek, po lastni izbiri, da o aperitivu ne govorim. Spil sem svoj obrok, pa ženin in za dobro voljo še enega svojega. »Srečno in veselo,« smo prvi kar štiri ure prej začeli z voščili. Potem pa v dvorano, k mizi številka 32. Lepa je bila, dvorana in miza. Tudi ljudje smo bili lepi, v novih oblekah in z bleskom v očeh. Šlo mi je vse na smeh in rad bi pel Di Lajlo. Nisem si upal, ker so bili vsi okoli mene preveč zadržani, kar je najbrž vplivalo tudi na našo strežnico, da nam je za zadržanostjo, v polurnih presledkih prinašala okusne jedi. Zamerili ji sploh nismo, na Silvestrovo ne in pri taki gneči še manj.

Da le s steklenicami nismo bili v zaostanku. Če sem solato pojedel pol ure pred pečenko in kruh pol ure po pečenki, so moje čisto osebne zadeve. Ure so strahotno tekle in polnoč je bila točno opolnoči. Običajna ceremonija z lučmi in vongi. Tedaj pa navali narode. V hipu je bilo vse zmešano. Stiskanja in cmokanja še in še. Jasno, vsi vsem »srečno«. Vidno je bilo opaziti, kdo je v civilu višji po položaju. Čim več kdo pomeni, večja je bila vrsta pred njim. Pa se je vse skupaj še kar hitro poleglo. Zdaj pa v bar. Ja, pravi, pravcati bar. Sam sem delal rdeč napis zanj. Vse v rdečem in zlatu, kar se da čarobno. No, strip-teasa žal ni bilo, vse drugo pa, če izključim kavo, zaradi

katere smo šli vanj. Šeststo ljudi je hkrati želelo ne eno, dve, temveč pet kav. Saj smo ja Slovenci. Trilitrski lonček, ki je cvrčal na plinskem gašperčku in spominjal na dve babici na obisku izpred petdesetih let, bi bil lahko še tako čaroben, pa ne bi ustregel pohlepu kofetarjev. Bil je strahoten dren, ampak prijeten, telo ob telesu. Vse je bilo židane volje, nobenih protestov in demonstracij. Spominjam se, da sem zdaj že pel Di Lajlo, nekdo je sede na mizi recitiral Kosovela, dva učitelja sta se kot da ni nič okoli njiju, menila o plačah, ženske so bile menda čisto tiho, hrup pa tak, kot na letalskem mitingu. Če ne pridem do kave, pa vino, sem si dejal in jo mahnil v dvorano, kjer je Jeršinovec v stilu Belih vran kar se le da močno ozvočeno prepeval neko planšarsko arijo. Vseh vrst papirčki, zamaški, pasje bombice, pa planšarji in navsezadnje sama dvorana, so le ustvarili razpoloženje, da nihče ni pomislil, da je treba domov, čeprav je bila jutranja ura. Tam okoli četrte zjutraj so začeli prvi vstajati, pa še ti pod vplivom lastnih varnostnih organov, z bleskom v laseh. Jaz pa ne! »Silvestrovo je samo dvakrat na leto, sinoči in danes zjutraj! Dajmo ga!« Čisto med zadnjimi me je lesk v laseh le premamil, da sem se oblekel. V avli se je prestopicala skupina bledečih fantičev, ki so se kdo ve od kod vzeli. Drugi so se premraženi gredli na radiatorjih. Gledali smo se sinovsko in očetovsko. Ostal sem kreposten in jim nisem dal za pijačo, sebi pa še požirek, tam pri šanku. Sredi ceste, v mrazu, sem potem pel Di Lajlo, katero sem videl kar v cestni svetilki in prav gotovo bi ji kljub prisotnosti lastne žene, tokrat začuda dobrodušne in potrpežljive, zasadil nož v srce, če ne bi bila železna.

Tako sem silvestroval v domažalski hali, za katero ponovno dvigam roko, jaz,

Andrej Zajc

Matični urad, kje si?

Občan, doma nekje iz Moravske doline, je bil navajen stopiti čez cesto in na matičnem uradu urediti, kar je potreboval zase in za svojo družino. Saj veste, človek potrebuje včasih potni list, če se odpravlja čez mejo; človek potrebuje kdaj tudi rojstni list, vsaj takrat, kadar se rodi in končno potrebuje tudi mrliški list, kadar se družina zmanjša za enega člana in potem človek potrebuje še tak in drugačen kos papirja, ki mora biti ovekovčen s takšnim in drugačnim žigom.

Pa je oni dan občan, doma nekje iz Moravske doline, želel dobiti rojstni list. Stopil je čez cesto, kot že neštetokrat poprej — potrkal je na tista vrata, kjer je včasih z lahkoto opravil vse, kar ga je težilo. A glej zlomka,

vrata so bila zaprta, nihče ni odgovoril na trkanje, nikjer ni bilo nikogar, ki bi mu lahko pomagal. Tedaj pa se je spomnil, da so matični urad pred kratkim premestili v Domžale in da je takrat tovariš z občine zagotovo obljubil, da bo tudi v bodoče urad v Moravčah trikrat tedensko odprt.

No, občan pa ne bi bil občan, če ne bi... Pa je občan, doma nekje iz Moravske doline, stopil na avtobusno postajo, počakal prvi avtobus in se odpeljal v Domžale. Z lahkoto je uredil vse, kar je iskal. Pa še kako prijazen so bili. Kadar boste kaj potrebovali, kar oglasite se, so mu dejali, saj delamo včasih tudi popoldne — vse smo uredili tako, da smo občanom kar najbolj blizu. Občanu so te besede

dobro dele. Ko pa je občan prišel za svojo denarnico, ga je nekaj mrzlega spreletelo. Opazil je, da je precej lažja. Potem se je spomnil: za avtobus je plačal šest dinarjev, novih seveda — in izgubil je delovni dan. Potem, no — in potem si je mislil — kamor je šel »bik« naj gre še »štrik« in zavil je k FLORI-JANU na dva dečka. Pa je bil občan, doma nekje iz Moravske doline, ob jurja in ob enodnevnih zaslužek, ker so mu v podjetju pisali »plavega«. No, odštejemo to, da je po vsem tem tako bentil in preklinjal, da se je sredi najhujšega mraza naredila odjuga.

In občan, doma nekje iz Moravske doline, je jel premisslje-

Sindikata zahteva skrajšanje delovne dobe

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije je zahteval od zvezne skupščine, da naj po hitrem postopku naslednji mesec spremeni nekatere določbe temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, ki se nanašajo na dolžino delovnega staža, potrebnega za pridobitev pravice do pokojnine. Zahteva o skrajšanju pokojninskega staža za pet let je bila že sprožena na VI. kongresu Zveze sindikatov, ki je bila meseca junija v Beogradu. V sistemu novega pokojninskega staža naj bi moškimi omogočili zakonito pravico do pokojnine po 35-letnem delovnem stažu ali po 55 letih starosti, ženskam pa po 30-letnem stažu ali 50 letih staro-

vati dalje: zdaj vidiš hudiča, ko vse verjameš, kar ti kdo v uho zabrusi. Ja, takrat, ko so matični urad selili, so rekli: »Vsak teden trikrat bomo prišli v Moravče uradovati, da boste uredili, kar vam je treba in kar vas teži. Pa ni nikogar — ne matičarja iz Domžal ne tistega, ki je tako sveto obljubljal, da bo urad trikrat tedensko odprt!« Pa si je občan, doma nekje iz Moravske doline, mislil sam pri sebi: »Hja, videl sem mačka, ki je požrl miš; videl sem psa, ki je požrl zajca; da, celo ljudje se včasih žrejo med seboj; ampak, tovariši — besedo požreti — pa res ni lepo!«

Ante Petelin

sti. V dokumentu, ki je bil predlagan zvezni skupščini, je dodano, da bi s skrajšanim pokojninskim stažem znašala pokojninska osnova 75 odstotkov osebne dohodka, daljše delo pa naj bi še naprej stimulirali tako, da bi imeli delavci, ki delajo 40 oziroma do 35 let večjo pokojnino.

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije je sklenil tudi, da bo prva konferenca 12. in 13. februarja letos v Beogradu. Na njej bodo razpravljali o samoupravnem in družbenem dogovarjanju in o uresničevanju stališč VI. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije.

M. Deisinger

Zapis o avtobusu, ki vozi na progi Ljubljana-Domžale

Sodobni svet ne pozna več razdalj. Vsaj nedosegljivih ne. Tistega decembrskega večera, ko sem sestavil ta zapis, so se na »drugi strani« sveta pripravljali kozmonavti za polet proti Luni. No, o tem poletu bodo poročali drugi. Tudi sredstva za poročanje bodo druga. Sam bom ostal v domačem kraju in pisal o nekem avtobusu. Izbral sem si tistega, ki ma evidenčno številko LJ 524-28 in katerega upravlja šofer Stane. Nekaj besed bi rad napisal o njem in spredvodniku Janezu.

Sedemkrat v štiriindvajsetih urah pripelje avtobus LJ 524-28 iz Ljubljane v Domžale in predno se dan nagne v večer, naredi za slovo še zanko. Na enkratni vožnji je v avtobusu 44 potnikov. Večina jih vstopi v Ljubljani, nekaj pa na postajališčih pri stadionu, pri gostilni Rogovile na Črnučah, v Trzinu. Domžalah, Rodici, Jaršah, Preserjah, pri osnovni šoli v Preserjah, v Radomljah, na Količevem, pri trgovini na Količevem in na Viru. Z odhodno postajo jih je na vsej progi skupno štirinajst. Na prvih štirih se ustavi na dan sedemkrat za vsako

smer. Na preostalih postajališčih ima avtobus postanek le v krožni smeri Domžale—Preserje—Radomlje—Količevo—Vir in Domžale.

Kdo ve, če vozi ta avtobus na izrecno delavski progi. Kdo ve, če ni med številnimi potniki tudi nekaj tistih, ki jim je ta avtobus edino prometno sredstvo, s katerim lahko pridejo na cilj. Stalnih potnikov, ki vstopijo v Ljubljani in se peljejo do končne postaje, je na vsaki vožnji poprečno 12. Ostali izstopajo na vmesnih postajah. Podobno je na vožnji v glavno mesto naše republike. Na vsaki postaji jih nekaj pristopi. Na prvi jih je dvanajst, na zadnji pa toliko, da jih ni moč niti prešteti med vožnjo.

Na drugi jutranji vožnji jih je že do Domžal toliko, da vsakdo dvomi, da bi še bilo kaj prostora za novega potnika, vendar vedno prijazen Janez s svojim vabilom »pomaknite se še proti sredini« omogoči vsakomur, da se pripelje do cilja.

Takšnih voženj je 7-krat po dve vsak dan. In vsako jutro vesta Stane in Janez, da ju ob cesti čakajo njuni potniki.

Šestoestnajst povprečno na dan. Vsi bi radi v Ljubljano ali iz nje. Vsi, vsak dan. Nihče ne vpraša po vremenu, nihče po gostoti prometa. Verjetno tudi nihče ne dvomi, da ga bo Stane srečno pripeljal na cilj. Mnoge 600-krat v letu dni.

Ne, ni vprašanja o varnosti in vendar je, voziti avtobus, poln potnikov, zelo odgovorno delo. Nikdar ne sme biti šofer utrujen; nikdar zaspan. Biti mora točen in voziti mora v vseh prilikah.

Kljub temu se nam zdi, da sta oba voznika avtobusa podjetja Ljubljana-transport vesela na koncu vsakega delovnega dne, da sta z vožnjami srečno končala. Srečna sta, da sta potnike pripeljala do cilja, kjer jih čakajo mamice in očetje, možje in žene.

Koliko njunih stalnih potnikov je že vprašalo, kakšno je njuno plačilo za opravljeno delo. Kolikokrat ste že vi, spošto-

vani bralci Poročevalca, stisnili Janezovo roko, ko vam je pomagal iz avtobusa, če ste se z njim peljali, zato, da bi se mu tako zahvalili za srečno vožnjo. Če še niste tega storili, naredite to prihodnjič. Naredite to tudi v drugih avtobusih in drugim šoferjem oziroma sprevodnikom.

Ne bodite vedno nestrpni, če je v avtobusu veliko preveč potnikov. Na omenjeni progi se to pogosto zgodi, toda prepričan sem, da bi tudi Stane in Janez rajši vozila le toliko ljudi, kolikor je sedežev. Tudi ona dva bi se v takšnem primeru počutila na vožnji bolj varno. In tudi nanju čaka doma družina. Na Staneta na Količevem in na Janeza v Domžalah.

Za konec bi rad obema zaželel srečno na cesti v letu 1969, na cesti kjer preživita skoro dve tretjini leta in kjer je vedno mogoče, da ne gre vse po sreči.

OL-pres

Kakor vsako leto, je tudi tokrat prizadevno domžalsko društvo prijateljev mladine za novoletno jelko organiziralo obdaritev vseh predšolskih otrok s svojega teritorija. Ker jim je primanjkovalo sredstev, pomoči iz skupnih fondov pa je bilo premalo, so naše žene, včlanjene v DPM že pred časom kot prve organizirale družabni večer v domžalski hali, ki je tako dobro uspel, da ga udeleženci kar ne morejo pozabiti. Čisti dobiček so porabile za obdaritev naših najmlajših, ki se jih je skupno z mamicami, zbralo v hali toliko, da so bili zasedeni vsi sedeži

Srečanje v LIP Radomlje

Preteklo soboto je DS Lesno industrijskega obrata v Radomljah povabil svoje nekdanje sodelavce, upokojujence na ogled podjetja in snidenje s svojimi nekdanjimi tovariši. Upokojujenci smo se zbrali na obratu Radomlje in si ogledali sodoben tehnološki proces in nove dosežke v proizvodnji. Z zanimanjem smo si ogledovali nove stroje, ki so zelo izpopolnjeni ter dosegaajo z njimi prav lepe uspehe. Nato smo si ogledali še obrat v Domžalah, ki se tudi lepo razvija.

Po končanem ogledu pa smo bili vsi upokojujenci lepo pogosteni, pristrčno smo se pomenili o časih, ki smo jih preživeli skupaj.

Zelo smo bili veseli napredka našega nekdanjega obrata v Radomljah. To dokazuje predvsem tudi nova velika proizvodna hala, ki je v gradnji in ki bo v bližnji bodočnosti opremljena z najmodernejšimi stroji. Po izjavi direktorja Antona Marolta bodo na novo zaposlili do 150 mladih delavcev.

Kolektivu in samoupravnim organom v podjetju se upokojujenci najlepše zahvaljujemo, ker so nam omogočili tako lepo tovariško snidenje.

Vsem članom kolektiva želimo srečno, uspehov polno novo leto 1969.

Upokojujenci
Lip Radomlje

Za zabavo teh malčkov, predno je prišel Dedek Mraz, pa so letos poskrbeli učenci I osnovne šole, ki so jim za kratek čas pričarali svet palčkov in zajčkov ter snežink, da so lažje pričakali svojega Dedka s polnimi košarami sicer skromnih, vendar z ljubeznijo pripravljenih daril. Letošnjo prireditev je z učenci pripravila tovarišica Marija Velkovrh

Največ pozornosti pionirjem

Zadnji dve leti se nam je zima malo bolj nasmehnila in nam natrosila vsaj malce več snega kakor v prejšnjih letih. Tako bo zimski program prišel bolj do izraza in tudi načrti bodo izvedeni. Ker je v Ihanu že po tradiciji smučanje doma in če smo hoteli obdržati primat zimskega športa, je bilo nujno, da upravni odbor spremeni vsebino svojega dela. Sklenjeno je bilo na občnem zboru, da se mora klub pomladiti in vključiti najmanj 50% pionirjev na današnje število članstva. Osnovani smo posebne komisije, in sicer za teke in skoke. Vso skrb so prevzeli izkušeni tekmovalci in delo je steklo, kar smo opazili že prvo leto pri tekačih (posebno pri pionirjih) pa tudi skakalci so mnogo napredovali. Pripomniti moramo, da v klubu gojimo izrecno samo klasične discipline, to je teke in skoke, za katere so tudi v samem Ihanu in okolici dobri

pogoji, če so snežne razmere povoljne. Zato je angažiranje upravnega odbora kluba in posameznikov, da je prevladovalo stališče, da je treba delati predvsem s pionirji, še posebej pohvalno.

Tudi sadove smo že pričeli žeti. Pionirji so v pretekli sezoni nadvse uspešno zastopali barve kluba, saj so na slovenskem prvenstvu osvojili (samo pionirji) 5 medalj: 2 zlati, 2 srebrni in 1 bronasto (pionirji, mladinci in člani skupaj) pa v letu 1968 kar 11 medalj. Med najbolj vidnimi so bili republiški prvak v tekih in skokih Bogdan Slovnik in Jože Kovič, ki je osvojil II. mesto v državnem merilu v biatlonu (tek s puško in streljanjem na 20 km). Pri pionirjih pa moramo omeniti nosilce odličij Mežnarjevo, Rodetovo, Sedeljšakovo, Gregoriča, Raka in Kokaljevo. Iste mladinke so osvojile tudi

Učence višjih razredov osnovne šole Venclja Perka iz Domžal je za dan JLA, 22. december, obiskal upokojeni general Jaka Avšič, ki jim je pripovedoval svoje spomine iz naše revolucije in vtise s poti na drugo zasedanje AVNOJ v Jajce pozimi leta 1943

drugo mesto v štafeti na državnem prvenstvu.

Slovnik in Kovič pa nista nastopala samo doma, temveč sta bila tudi člana državne reprezentance, ki je nastopala izven meja domovine. Slovnik je npr. zastopal mladinsko ekipo na evropskem prvenstvu v Franciji.

Za nekako tekaško šolo, ki jo imamo še danes, šteje pa od 20 do 30 pionirjev, ki jo vodijo izprašani trenerji in vaditelji klubov, dosegamo lepe uspehe.

Da bi vzporedno s teki usposobili tudi skakalni kader, smo v povezavi s Planiškim komitejem, ki je bil tudi pobudnik za ustanovitev področnih pododborov planiških šol, ustanovili šolo tudi v Ihanu. V skakalno šolo smo vključili že v letu 1967 15 pionirjev. Tako smo že lani imeli vrsto nastopov v raznih krajih po Sloveniji. Upamo, da bomo imeli že čez nekaj let dober skakalni kader in tudi uspehe. S temi pionirji smo delali vse leto, z intenzivnimi treningi za kondicijo pa smo pričeli v mesecu avgustu, že septembra pa smo šli na skakalnico z maso v Ljubljano in Logatec. V mesecu novembru smo bili že na snegu na Pokljuki in Plnici, sedaj pa trenirajo vsak dan na mali skakalnici v Ihanu. Delo nam zelo otežkoča šola, ker imajo pionirji dopoldanski in popoldanski pouk. V letošnjem letu nameravamo sprejeti zopet nove pionirje, vendar največ do 12. leta starosti.

Če bi imeli finančna sredstva, bi zgradili 20 m skakalnico in jo obložili s plastično maso, s čimer bi imeli pogoje za

skakanje vse leto. Taka masa in vse priprave za rekonstrukcijo stane ca. 20.000 N din.

Smatramo, da če imamo že več kot 30-letno tradicijo zimске dejavnosti, da bomo vzdržali še nadalje in pomnožili vrste v množičnem in kvalitetnem pogledu.

Vzporedno s programom smo izdelali tudi koledar prireditvev in sicer:

V počitnicah bomo organizirali tečaje v glavnem za začetnike in dopolnilne. Istočasno bomo izvedli občinsko prvenstvo v tekih in skokih za člane, mladince, pionirje ter občinsko sindikalno prvenstvo v tekih in veleslalomu. Nato bo 19. januarja consko prvenstvo pionirjev v tekih. Na pobudo našega kluba je bila letos prvič organizirana smučarska skakalna turneja od 10. do 12. januarja 1969.

Dol, 10. januarja;
Ihan, 11. januarja;
Kamnik, 12. januarja.

Ta prireditev bo potem vsako leto, vendar bo zaključna prireditev vedno v drugem kraju. Vsekakor bo to zelo privlačno tekmovanje, saj bo moral vsak tekmovalec startati na vseh treh skakalnicah. Obetamo si veliko udeležbo iz vse Slovenije.

Za tako obširno dejavnost pa je nujno, da si zagotovimo tudi večja finančna sredstva kljub temu, da zaenkrat delamo še na čistem amaterizmu. Sredstva, ki pa smo jih prejeli od družbe, pa smatramo, da so dobro naložena in pravilno koriščena v glavnem za prevoze in rekvizite.

F. R.

Za zaključek je godba Domžale pod vodstvom dirigenta Albana Persija zaigrala še Gvida Učakarja: Venček partizan-skih, Pričsala: Vsako jutro — dobro jutro — in Janka Gregorca: Triglav moj dom.

Prireditev je lepo uspela, vendar bi bilo verjetno še več obiskovalcev, kot sicer, če bi v RTV Ljubljana ne bila objava, da na prireditvev vabijo oficirje in podoficirje.

T. Ravnikar

Kam so šli milijoni za sadje

Veliko potrošnikov se odloči, da gre vsako jesen po sadje v sosednjo Štajersko, pa tudi sindikati in tovarne se odločijo za nakup sadja na Štajerskem. Vse hvale štajerska jabolka, kar pa ni vedno res. Res je na Štajerskem sadje nekaj cenejše, toda tudi prevoz ni zastoj. Naši domači kmetje bi ga pa velikokrat radi prodali, pa ni nikogar, ki bi ga kupil. Letos, ob srednji letini, so prišli kupci tudi k nam in kako je bil kmet zadovoljen, ko je dobil denar, čeprav ga ni bilo veliko. Z njim si je lahko kupil marsikaj za svoj dom in družino, pa tudi davke je lažje plačeval! Če potrošnik kupuje v domači občini, ima občina od tega korist, obenem pa tudi trgovina. Napačno je, če pride kmet ponujat sadje ali krompir podjetju, ta pa se zanj ne zmeni, tako da mu velikokrat sadje segnje ali ga pa mora prekuhati v žganje.

Velike napake delamo! V ravninah je bilo po vojni na stotine hektarov zasajenih s sadjem, čeprav bi tam lahko sejali žito

in orali s traktorjem. V hribih pa bi lahko uredili sadovnjake, saj je tam težko obdelovati zemljo, ki se vedno vsipa navzdol. Ali ne bi mogle v naših lepih hribih rasti žlahtne hrushke in jabolka, pa orehi, slive in češnje?

Ali res ni kmetijskih strokovnjakov, ki bi prišli med hribovske kmete, da bi začeli uvajati tudi pri njih sodobno sadjarstvo. Imamo mnogo lepih terenov za sadje, v mnogih sadovnjakih pa drevje stoji, kakor pred sto leti, vse polno boleznih. Vendar sem prepričan, da se da tudi v sadjarstvu doseči lepe uspehe, kar bi bilo vsem v korist. Kako bi bilo lepo, če bi dobil kmet npr. sadike dobrih vrst sadja. Če se dajejo milijoni za stvari, ki nič ali pa malo koristijo, dajmo nekaj sredstev tudi za to, da odstranimo iz naših sadovnjakov vse slabe vrste sadja in ga nadomestimo z dobrimi! S tem si bomo zagotovili dovolj dobrega sadja in nam ga ne bo treba več uvažati.

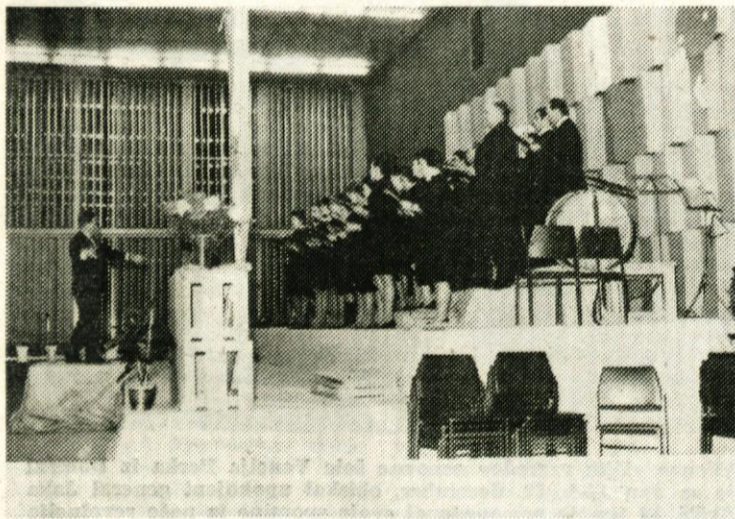
Vinko Grošelj

Proslava dneva JLA

V soboto, 21. decembra sta pevski zbor »Svoboda« Domžale in godba Domžale v novi hali v Domžalah priredila akademijo v počastitev dneva JLA.

O pomenu praznika je najprej spregovorila republiška poslanka Marija Ivkovič, nato pa

je mešani pevski zbor Svobode pod vodstvom dirigenta Toneta Juvana zapel Slava Mihelčiča: Konjuh planino, Ubalda Vrabca: Bilečanko. Matije Tomca: Soči, Emila Adamiča: Vsi so prihajali in Sama Vremška: Kosa ter Vasilija Mirka: Kolo.

Mešani pevski zbor Svobode iz Domžal je vedno pogostejši gost na naših proslavah. V hali je nastopil tudi za dan JLA

Občanove sanje

Halo, halooo...!
Slušalko vrtim v rokah in venomer ponavljam tisti: »Halo, halooo!« Nihče se ne oglasi, čeprav zvonim, kričim, se hudičem, kolnem — nič ne pomaga. Moravški telefon je tako zasejen kot direktorski stolčki. Večno čakanje, da te mora miniti potrpežljivost, pa če si še tak flegmatik. No, tako podnevi. Kaj pa ponoči?

Zgodilo se je, da je resno obolel konjiček Sargo, na katerega je bil občan zelo ponosen. Pa se je občan odpravil v Moravče, da bi poklical živinozdravnika, po telefonu seveda — časi pešačenja in vožnje s kolesljem so že davno mimo — saj živimo vendar v dobi motorizacije in avtomatizacije.

Pa je bil občan kmalu razočaran. Po tretji uri popoldne Moravče nimajo telefonske zveze s svetom. Sargo se mu je smilil, zviljal se je v kričih, občan pa si ni vedel pomagati. Končno — odšel je v Lukovico in se od tam po telefonu zmenil z živinozdravnikom za obisk, nato pa se po 8 km dolgi poti spet vrnil v Moravče. Ali ni smešno, da v atomski dobi prej prispe sporočilo po cesti kot po žici?

No, to se je zgodilo nocoj, ko je hotel občan pomagati oboleli živali. Kaj menite, dragi občani, kaj se bo zgodilo jutri ponoči, ko bo nevarno zbolel človek, pa je potrebno poklicati rešilni voz, in kaj se bo zgodilo pojutrišnjem, če bi Moravško dolino doletela naravna katastrofa, potres ali požar? Ali je res najhitrejši način obveščanja s sli ali morda kresovi?

Pa si je občan mislil, kako lepo bi bilo, če bi Moravče imele vsaj en telefon s stalnim spojem ali celo UKV zvezo. Teh naprav pa ne more vzdrževati nobena moravska organizacija, ker so stroški vzdrževanja veliki, blagajne pa plitve, da se dno vidi.

Pa se je občan nazadnje obrnil na pristojne v Domžalah. Tovariši, bodimo res tovariši pa prispevajte nekaj jurjev za vzdrževanje vsaj enega telefona v Moravčah, ki bi bil s stalnim spojem povezan z Domžalami, da bi bil enkrat mir pri hiši.

Saj veste, preprost občan sem, ki se težko znajdem, kadar mi zbolí žena, prašiček, kravica ali pa konjiček...

Ante Petelin

DELO PLANINCEV V LETU 1968

vedno je lepa Velika planina — še posebno pa pozimi. Domžalski planinski dom nudi streho in oskrbo številnim smučarjem

Zopet je odšlo eno leto v zgodovino in z njim vsi dogodki in opravljeno delo. Samo oziramo se lahko še nazaj in premišljujemo, kaj smo napravili, kaj nismo, kaj bi lahko še itd. Domžalsko planinsko društvo gleda nazaj lahko samo z zadovoljstvom. Vsi načrti niso bili izvedeni. Glavna skrb društva je bila seveda »depandansa« na Veliki planini. Ta nova stavba je pod streho in zunaj zavarovana proti vsem vremenskim nepravilnostem, da je gotova. Letos pa bo prišla na vrsto notranjost, ki pa se bo urejala lahko ob vsakem vremenu.

Vsega dela sicer niso opravili člani društva sami, vendar koliko je bilo prostovoljnih delovnih ur, članov društva samo za to stavbo nihče ni štel, ker jih je bilo preveč za vsa dela in pota za oba domova in za tovarno žičnico.

27. decembra 1968 je bil v dnevniku »Delo« članek PD Črnuča »Stoji v planini bajta zidana«. Vsa čast planincem iz Črnuče za ta uspeh. Verjetno pa si črnuški planinci ne bi mogli postaviti take »bajte zidane«, brez domžalskih planincev oziroma njihove tovarne žičnice. Saj jim je zvozila skoro ves material za zidavo in to pod

najugodnejšimi pogoji. Obračun je pokazal še vedno visok dolg Črnučanov, ki pa ga je naše društvo zopet tovariško za polovico znižalo v svoje breme. Vzdrževanje žičnice je precejšnje breme za društvo, kar malokdo pomisli.

Zanimivo je, da je pisal omenjeni članek isti Niko Lapajne, ki je lansko leto tako omalovažujoče pisal v »Delu« o domžalski koči.

Domžalsko planinsko društvo ima že lepo tradicijo, velike izkušnje v planinski turistični dejavnosti in more biti vsem sorodnim društvom za zgled in v pomoč. V lanskem letu je bil dom na Veliki planini vedno dobro obiskan, kar kaže na solidnost postrežbe. Seveda pa še ni vedno tako kakor bi želeli, ker še vedno prihajajo v dom tudi objestni razgrajči največkrat mladi ljudje, za katere bi morali pogosto klicati varnostne organe, da bi jih odstranili, zaradi njihovega nedostojnega vedenja. Za take stvari pa ni odgovorno vodstvo planinskega doma, ki samo najbolj trpi na ugledu in samo nosi škodo. Želimo, da bi enkrat le prišlo do pravega planinskega tovarištva in miru na Veliki planini.

A. Šmon

Praznovanje novega leta v domu počitka Mengeš

Kakor vsako leto so nas tudi za praznovanje novega leta obiskali mladinci in pionirji glasbene in osnovne šole Mengeš in nam priredili pester program z novoletnim pozdravom, obdaritvijo novoletne želke in obdaritvijo varovancev. Obiskal nas je tudi dedek Mraz s svojimi spremstvom, v katerem je bil tudi moški oktet tovarne T.E.K. Za večkratne obiske med letom se vsi oskrbovanci iskreno za-

hvaljujemo tudi ansamblu prof. Pavla Kosca.

Ob novem letu želimo vsem, ki so nas med letom obiskovali in zabavali, mnogo sreče z željo, da bi se tudi letos pogosto srečali. Prav vsi oskrbovanci se zahvaljujemo tudi ravnatelju doma za osebno voščilo in vsem ostalim uslužbencem za trud in skrb. Želimo jim srečno novo leto 1969.

Anica Pavlič

Delo smučarskega kluba Domžale v letošnji sezoni

Morda je opazovalec domžalskih športnih razmer opazil, da je delo v domžalskem smučarskem klubu letos precej manj intenzivno, kakor je bilo prejšnjega leta. Prav zato, da bi zvedeli kaj in kako je letos z alpskim smučanjem v Domžalah, smo se obrnili na klubska funkcionarja in organizatorja ing. Miho Kosca in Franca Vulkana, ki sta nam posredovala podatke o delu kluba v preteklosti in tudi nakazala perspektive in načrte kluba za bodoče.

Društvo, ki šteje 150 članov, je v preteklosti — zaradi pomanjkanja materialnih sredstev prikazalo precej manj aktivnosti, kot bi je — ob primernih družbeni podpori — lahko. Razumljivo je, da vsota 300—350 tisoč starih dinarjev ne dovoljuje obširnega programa, kaj šele, da bi klub lahko organiziral večja meddruštvena tekmovanja. Prav zaradi tega je delo društva skrčeno in bo tudi v letošnji sezoni usmerjeno predvsem v dve smeri:

1. prirejanje tečajev za mladino, ki ji bo smučarski klub poskrbel strokovno vodstvo;

2. vzgoja lastnih kadrov, ki so že dalj časa precej boleča točka v delu društva.

Z obema akcijama — izpeljani bosta v letošnjih semestralnih počitnicah — se bo tudi smučanje postavilo na precej široko osnovo, saj bo na vseh treh tečajih — v Domžalah, Radomljah in Lukovici — smučalo okrog 200 smučarjev-pionirjev. Z uspešno realizacijo obeh osnovnih namenov letošnje sezone se bo nemara tudi kvaliteto smučanje v prihodnje izboljšalo. Razumljivo pa je, da bo morala biti v prihodnje — če hočemo imeti kvalitetne tek-

movalce — tudi pomoč družbe nekoliko večja, kajti smučanje sodi v tisto skupino športov, ki so »najdražji«. SK Domžale je edini klub, ki ničesar ne prispeva k opremitvi tekmovalcev, ki si jo — če hočejo tekmovati — morajo sami priskrbeti.

V organizaciji prireditelj društvo — prav zaradi pomanjkanja sredstev zelo utesnjeno; društvo bo na svojih terenih na Gorjuši organiziralo društvene tekme (slalom, smuk), troboj Kamnik — Domžale — Mengeš, predvidene pa so tudi meddruštvene tekme ob koncu sezone.

Uspehi v delu društva bi bili nedvomno večji, če bi društvo imelo delovnejši odbor. Dva, trije posamezniki so premalo, kajti ne morejo opravljati več nalog hkrati. Organizacija smučarskega tekmovanja zahteva kup tehnične osebja, ki pa ga danes še ni. Če bi uspel delo kluba razširiti, bi bilo nujno, da bi imeli močan osrednji odbor in pa vsaj nekaj športnih delavcev, ki bi vodili pomembne naloge pri organizaciji tekmovanja: vodstvo, administracija, priprava proge, sodniški zbor itd.

V prihodnje bi bilo primerno, da bi se klub bolj povezal s sindikalnimi organizacijami (ali pa obratno), da bi tudi starši otrok našli s klubom tisti stik, ki bi omogočal uspešnejše delo.

Zdi se, da je prav smučanje v sindikalnih organizacijah premalo razvito, saj razen v Papihnicah ni nikjer večjega zanimanja zanj. Pri tem bi lahko pomembno vlogo odigrala Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu, da ne govorimo o Občinski zvezi za telesno vzgojo, ki bi pri razvoju športa na sploh morala igrati odločilnejšo vlogo.

Glasbeni večer

Učenci Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale so v petek 20. decembra priredili v kinodvorani v Domžalah glasbeni večer, na katerem so nastopili solisti na klavirju, blokflavti, violini, klarinetu, flauti in trobentah, nastopil je pa tudi klavirski trio, ansambel kitar ter godalni in harmonikarski orkester.

Čeprav so bili izvajalci po večini učenci nižjih letnikov, so

svoje točke lepo izvedli, zato tudi aplavz ni izostal. Obiskovalci, ki so kljub mrazu napolnili dvorano, so pa še posebno nagradili instrumentalne skupine.

S tem nastopom so učenci dokazali, da poleg svojega rednega pouka in študija posvečajo dovolj časa tudi pouku glasbe, s čimer bogatijo sebe in razveseljujejo starše.

T. Ravnikar

Peče potrebujejo delavsko avtobusno progo

Iz PEČ in okoliških krajev je zaposlenih v Moravčah, Domžalah in Ljubljani nad dvajset občanov. Ti morajo zjutraj zelo zgodaj vstajati, ker morajo v Moravčah na avtobus. Iz Peč ni zjutraj nobene avtobusne zveze. Krajevna skupnost Peče je na

zahtevo prizadetih naslovila na podjetje SAP v Ljubljani prošnjo, naj bi podjetje podaljšalo avtobusno progo do Peč in sicer zjutraj, ko se delavci vozijo na delo in popoldne, ko se ponovno vračajo. Kakšen bo uspeh, še ni znano.

Toni Grilj prejel Zlato čelado

Znani domžalski športnik — košarkar in go-cart tekmovalec, Toni GRILJ je lani dobil najvišje priznanje, ki ga tekmovalec v moto športu v Jugoslaviji sploh lahko dobi. Ker bi tekmovalec, ki so osvojili to trofejo preštel na prste ene roke, je to priznanje Toniju Grilju toliko bolj pomembno. Osvojil ga je za trikratno zaporedno osvajanje državnega prvenstva in sicer v letih 1966, 1967 in 1968. Trikrat se je v teh letih povzpел na najvišjo stopnico v državi, pa tudi v hudi mednarodni konkurenci se je lepo uveljavil.

In prav zato, da predstavimo Tonija kot športnika in človeka, je uredništvo OP sklenilo, da ga povabi na krajši razgovor.

Uredništvo: Kako vam je uspelo, da ste trikrat zapored osvojili državno prvenstvo, ko vemo, da je konkurenca tudi pri nas iz leta v leto vedno hujša?

Grilj: Za osvajanje državnega prvenstva je potrebna predvsem sreča. V letih 1966 in 1967 je šlo laže. Lani pa mi športna sreča ni bila naklonjena, saj sem v devetih dirkah zmagal le trikrat in bil enkrat drugi. Toda tudi to je bilo dovolj, da sem, sicer res samo za eno točko, premagal svojega najhujšega konkurenta za prvo mesto, Radakovića iz Zagreba, (Radakovič je bil zmagovalec dirke v Domžalah — op. p.).

Uredništvo: Kaj menite o organizaciji dirk za državno prvenstvo in o lanskem prvenstvu nasploh?

Grilj: Predvsem sem mnenja, da AMZ Jugoslavije — komisija za go-cart, ne bi smela dopustiti dirk tam, kjer za to niso podani vsaj minimalni pogoji. Prav lansko prvenstvo pa je bilo tako. Vozili smo nekaj dirk v krajih, ki so za go-cart dirke absolutno neprimerni. Najtipičnejši tak primer je bil Koprivnica, kjer je celo organizacija šepala do take mere, da smo vozili šele ob 14. uri namesto ob 10. uri. Poleg tega vozimo pri nas po stezah, ki so vse prej kot primerne za to vrsto avto-moto športa.

Vprašanje: Kakšne so možnosti, da se tudi jugoslovanski tekmovalec vidneje uveljavite v mednarodni konkurenci?

Grilj: Danes nimamo nobenih izgledov, da bi v mednarodni konkurenci igrali vidnejšo vlogo. Naši klubi materialno niso dovolj močni, da bi nam zagotovili steze za treniranje, zato vsi tekmovalec — tudi vrhunski, vozimo na tekmah brez vsakega treninga. Popolnoma jasno pa je, da je trening za vsakega športnika nujno potreben. Prav zato in še iz nekaterih drugih razlogov tudi v prihodnosti nimamo kaj prida izgledov, da bi se vidneje uveljavili.

Vprašanje: Kolikšen je bil napredek, ki je bil od začetkov do danes storjen?

Grilj: Ne glede na slabe materialne prilike, ki vladajo v naših društvih, je bil zabeležen velik napredek. Celó v mednarodnem merilu nismo več na repu, kajti po kvaliteti smo prehiteli tekmovalec iz Monaca, Luksemburga, Španije in še nekaterih.

Vprašanje: Vaše želje in narti za prihodnje?

Grilj: V nastopajoči sezoni se ne bom v toliki meri orientiral na domača tekmovanja in na državno prvenstvo, vse sile bom zastavil v to, da bi v mednarodnem merilu dosegel boljše rezultate.

Vprašanje: Kaj pa košarka?

Grilj: Košarko sem prenehal igrati, čeprav mi je pri fizični pripravljenosti še kako pomagala. Držal se bom go-carta, kjer bom skušal — kolikor mi bo to dopuščal študij, ki ga nameravam končati, doseči čim boljše rezultate.

Brojan

Prepotrebna šola mladinskega nogometa

Razgovor s predsednikom nogometnega kluba Domžale, Pavlinom Zuletom.

Ob zaključku jesenskega dela prvenstva v ljubljanski nogometni ligi, kjer je na prvem mestu moštvo Domžal, smo obiskali predsednika NK Domžale tov. Pavlina Zuleta Pogovarjali se nismo zgolj o nogometnem življenju kraja, temveč tudi o no-

gometu v ostalih krajih, (Dob, Ihan, Jarše) kjer je nogomet v nezavidnem položaju. Glede na prejšnja leta je v Dobu, Ihanu in Jaršah evidenten padec kvalitete kar ne dajo nikakršnih izgledov, da bi bilo v prihodnje boljše.

Uredništvo: »Po nekaj letih stagnacije nogometa v Domžalah, je letos spet v kraju kvalitetno moštvo, ki je v jesenskem

delu prvenstva doseglo prvo mesto. Kje so razlogi za to?«

Zule: »Po izpadu iz druge slovenske zonske lige — zahod v sezoni 1963/64 je nastopila krajša doba stagnacije. V tem obdobju ni nobenemu klubu naše občine uspelo, da bi se uvrstili v višji raven tekmovanja. Letos, na koncu sezone 1967/68 klub ni prenehal tekmovati; (osvojil je nekaj pokalov na turnirjih v občini in tudi izven nje) temveč je z delom nadaljeval tudi poleti; posledice takega ravnanja so vsestransko pozitivne. Izkristalizirala se je fiziognomijska moštva, ki je dobilo svoj koncept igre.

Tako je ta razlog, poleg povečane resnosti vseh igralcev na treningih in tekmah, glavni razlog za doseženo prvo mesto.

Uredništvo: »Kateri igralci so najzaslužnejši za doseženi uspeh?«

Zule: »Za doseženi uspeh, ki ga bo v spomladanskem delu prvenstva potrebno obraniti; so zaslužni vsi igralci, kakor tudi trener Hožič, ki je uvedel v moštvo prepotrebno disciplino in resnost. Sicer pa so v prvenstvu nastopili naslednji igralci: KUSAR, NAHTIGAL, KLEINERCHER, HRIBAR TONI (kapetan), HRIBAR MARJAN, VRHOVEC, JANCIGAJ, ZUPANC, OREHEK, KOVIČ, DEISINGER, SRŠEN, ŠLAJPAH, TOMAZIN.«

Uredništvo: »Kako ocenjujete rezultate ostalih predstavnikov domžalske občine?«

Zule: »Ostali trije klubi (INDUPLATI, DOB, IHAN) so v letošnji sezoni v krizi. Preteklo leto, je bilo tisto, v katerem je — zlasti moštvo INDUPLATI — doseglo lepe uspehe. Rezultati (relativno slabši) so posledica dejstva, da igralci vseh moštev starijo, mladi igralcev pa ni od nikoder. V teh moštvih igra precej igralcev, ki bi po svoji kondicijski pripravljenosti že morali prepuštili moštvo drugim.«

Uredništvo: »Torej je problem mladih igralcev izredno pereč?«

Zule: »Problem pomladitve moštev, ki je nujna, je izredno pereč. Nekatera moštva to že delajo, pa morda tudi odtod slabši rezultati, ker mladi, ki prihajajo, nikakor niso take kvalitete, kakršne bi morali biti.

Žalostno je dejstvo, da v domžalski občini ni niti enega trenerja, ki bi delal z mladino; razumljivo je zato, da v občini ni kvalitetnih mladih igralcev. Poleg tega so za tako stanje krivi tudi izredno slabi materialni pogoji, saj je le dvema moštvo (Domžalam in Ihanu) mogoče imeti tudi mladinsko moštvo.

Razumljivo je, da je vsled takih pogojev stanje v mladinskem nogometu razumljivo, čeprav za prihodnost domžalskega nogometa nikakor ne razveseljuje.

Uredništvo: »Kje je torej po vašem mnenju izhod iz take situacije?«

Zule: »V kolikor bodo za delo z mladino sredstva, sem pristaš

ideje, da bi v Domžalah osnovali mladinsko šolo nogometa pod strokovnim vodstvom. To šolo bi obiskovali vsi perspektivni mladi igralci, ki bi jih lahko s kontimirano strokovno skrbjo vzgojili v take igralce, ki bi svojim klubom (vanje bi se po končani šoli vsi vrnili), pomagali, do boljših uspehov. To je edina pot, saj ni izgledov, da bi vsak klub imel svojega mladinskega trenerja.

Skoda je le, da ne moremo angažirati za delo z mladino bivših aktivnih sposobnih igralcev, ki bi že tako lahko pomagali pri organiziranem delu z mladimi.

Uredništvo: »V katero smer bo potekalo delo Kluba v prihodnje?«

Zule: »Razumljivo je, da bo mo v prihodnje usmeril največji del moči v obranitev v jesenskem delu prvenstva priborjenega prvega mesta. Zato se bodo igralci preko zime pripravljali v telovadnici, nastopali pa bodo tudi v medobčinski odbojarski ligi; seveda samo zato, da si ohranijo pridobljeno telesno pripravljenost.«

Vprašanje: Vaše mnenje o domžalskem nogometu in želje za bodoče?

Zule: Prvi nogometni klub v Domžalah je bil DISK, ustanovljen leta 1921. Od takrat dalje obstaja za to športno panogo vedno veliko zanimanje občanov. Je pa to zanimanje odvisno od kvalitete, ki jo nudi gledalcem. Danes se v vseh krajih naše občine mladina nerganizirano bavi z nogometom. Ustanovitev mladinske lige v občini bi pomenila velik korak k razvoju nogometa. Dokaz so lanskoletna tekmovanja v malem nogometu, kjer je nastopilo čez 200 igralcev iz raznih krajev in pa množično tekmovanje sindikalnih aktivov. Ugotavljamo pa prav lahko, da za tak »podvig« ni materialnih pogojev. Ni sredstev ne za opremo ne za tekmovanja, igrišča so zapuščena in nevdržavana (domžalsko je najslabše!). To so problemi, s katerimi se stalno srečujejo tisti redki amaterski delavci v obstoječih klubih, tako da obstaja resno vprašanje, koliko časa bodo ti entuziasti še delali pod takimi pogoji. Velik del mladine, ki si želi zdrave telesne vzgoje, posebno v krajih kjer nima drugačnega razvedrila, bo nehoté zašla na drugo pot, pot, ki ni najbolj razveseljiva.

In želja, saj se ve; da bi imele tudi Domžale kot pomembno gospodarsko središče kvaliteten nogometni klub, ki bi bil dostojen partner športnikom iz Kranja, Kopra, Jesenic, Kamnika in od drugje, potrebno pa bo, da bo tudi ta klub imel pri občanih in političnih organizacijah moralno in materialno podporo za svoje delo in razvoj.

M. Brojan